

Republica Moldova

GUVERNUL

HOTĂRÎRE Nr. 934
din 15.08.2007

**cu privire la instituirea Sistemului informațional automatizat
„Registrul de stat al apelor minerale naturale, potabile
și băuturilor nealcoolice îmbuteliate”**

Publicat : 24.08.2007 în Monitorul Oficial Nr. 131-135 art Nr : 970

MODIFICAT

[HG384 din 12.05.10, MO78-80/21.05.10 art.455](#)

[HG688 din 13.11.09, MO166-168/20.11.09 art.766](#)

[HG485 din 12.08.09, MO124-126/14.08.09 art.536](#)

[HG344 din 30.04.09, MO89-90/12.05.09 art.402](#)

[HG1483 din 26.12.07, MO203-206/28.12.07 art.1504](#)

NOTĂ:

În tot cuprinsul Hotărîrii, anexelor nr.1, 2 și 4 la Normele sanitare privind utilizarea și comercializarea apelor minerale, naturale și în anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la apele minerale medicinale sintagma „Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Preventivă” se substituie prin sintagma „Centrul Național de Sănătate Publică”, la cazul gramatical respectiv;

în tot cuprinsul anexelor nr.1 și nr.4 la Hotărîre și în anexa nr.2 la Normele sanitare privind utilizarea și comercializarea apelor minerale, naturale, sintagma „Serviciul sanitaro-epidemiologic de stat” se substituie prin sintagma „Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice”;

în tot cuprinsul anexei nr.2 la Hotărîre, sintagma „autoritatea teritorială de supraveghere sanitaro-epidemiologică de stat” se substituie prin sintagma „centrele teritoriale/de performanță de sănătate publică”, la cazul gramatical respectiv;

la anexa nr. 4 la Hotărîre punctul 15.2., sintagma „supravegherii sanitaro-epidemiologice și farmaceutice” se substituie prin sintagma „supravegherii de stat a sănătății publice” prin [HG384 din 12.05.10, MO78-80/21.05.10 art.455](#)

În anexa nr.1, sintagma „Agenția de Stat pentru Geologie „AGeoM” se substituie cu sintagma „Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale” prin [HG485 din 12.08.09, MO124-126/14.08.09 art.536](#)

În scopul intensificării controlului asupra calității apelor minerale naturale, potabile și băuturilor nealcoolice îmbuteliate, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se creează Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al apelor minerale naturale, potabile și băuturilor nealcoolice îmbuteliate”.

2. Beneficiar al Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al apelor minerale naturale, potabile și băuturilor nealcoolice îmbuteliate” este Ministerul Sănătății prin instituția din subordine - Centrul Național de Sănătate Publică, iar antreprenor general - Ministerul Dezvoltării Informaționale și instituțiile subordonate acestuia.

3. Se aprobă:

Normele sanitare privind utilizarea și comercializarea apelor minerale naturale, conform anexei nr. 1;

Normele sanitare privind calitatea apei potabile, conform anexei nr. 2;

Regulamentul cu privire la băuturile nealcoolice, conform anexei nr. 3;

Regulamentul cu privire la apele minerale medicinale, conform anexei nr.4;

Regulamentul cu privire la modul de marcare cu „Marca comercială de stat” a apelor minerale naturale, potabile și băuturilor nealcoolice îmbuteliate, conform anexei nr.5;

Formularul pentru prezentarea informației privind circulația apelor minerale naturale, potabile și băuturilor nealcoolice îmbuteliate produse sau importate, conform anexei nr.5.

[Pct.3 al.6) în redacția HG688 din 13.11.09, MO166-168/20.11.09 art.766]

4. Se pune în sarcina Ministerului Dezvoltării Informaționale și Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Preventivă să elaboreze pînă la 1 octombrie 2007 și să implementeze Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al apelor minerale naturale, potabile și băuturilor nealcoolice îmbuteliate”.

[Pct.4 al.1) modificat prin HG688 din 13.11.09, MO166-168/20.11.09 art.766]

[Pct.4 al.2) exclus prin HG688 din 13.11.09, MO166-168/20.11.09 art.766]

[Pct.4 modificat prin HG344 din 30.04.09, MO89-90/12.05.09 art.402]

[Pct.5 exclus prin HG688 din 13.11.09, MO166-168/20.11.09 art.766]

[Pct.5 modificat prin HG1483 din 26.12.07, MO203-206/28.12.07 art.1504]

[Pct.6 exclus prin HG1483 din 26.12.07, MO203-206/28.12.07 art.1504]

7. Centrul Național de Sănătate Publică, precum și Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor și instituțiile subordonate acestuia vor elabora și vor implementa, pînă la 10 ianuarie 2010, modificări la mecanismul de monitorizare a calității apelor minerale naturale, potabile și băuturilor nealcoolice îmbuteliate prin intermediul paginii web www.moldapa.md.

[Pct.7 în redacția HG688 din 13.11.09, MO166-168/20.11.09 art.766]

[Pct.8 exclus prin HG688 din 13.11.09, MO166-168/20.11.09 art.766]

9. Centrul Național de Sănătate Publică se abilitază cu următoarele funcții:

ținerea Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al apelor minerale naturale, potabile și băuturilor nealcoolice îmbuteliate”;

administrarea paginii www.moldapa.md, destinată stocării informației despre apele minerale naturale, potabile și băuturile nealcoolice îmbuteliate ce vor circula pe piața Republicii Moldova;

asigurarea formării resurselor informaționale de stat privind evidența surselor de ape minerale naturale și potabile, circulației apelor minerale naturale, potabile și băuturilor nealcoolice îmbuteliate, fabricate, exportate și importate;

colectarea, acumularea, stocarea, actualizarea și analiza datelor despre agenții economici care au primit licențe pentru extragerea zăcămintelor minerale și/sau producerea și îmbutelierea apelor minerale și naturale potabile, autorizații sanitare de funcționare în domeniul fabricării apelor minerale naturale, potabile și băuturilor nealcoolice îmbuteliate (evidența întreprinderilor);

asigurarea obiectivității rezultatelor verificărilor surselor de apă minerală, a întreprinderilor de

îmbuteliere a apelor minerale naturale și potabile, de fabricare și îmbuteliere a băuturilor nealcoolice; oferirea unei informații exhaustive și veridice autorităților administrației publice abilitate, în conformitate cu principiile de bază ale creării Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al apelor minerale naturale, potabile și băuturilor nealcoolice îmbuteliate”;

recepționarea de la persoanele fizice și juridice ce produc, importă sau exportă și plasează pe piață ape minerale naturale, potabile și băuturi nealcoolice îmbuteliate a informației privind circulația produselor menționate.

[Pct.10 exclus prin HG688 din 13.11.09, MO166-168/20.11.09 art.766]

[Pct.10 al.3) în redacția HG344 din 30.04.09, MO89-90/12.05.09 art.402]

11. Persoanele fizice și juridice ce produc sau importă și plasează pe piață ape minerale naturale, potabile și băuturi nealcoolice îmbuteliate vor prezenta Centrului Național de Sănătate Publică informația privind circulația apelor minerale naturale, potabile și a băuturilor nealcoolice îmbuteliate, conform formularului din anexa nr.5. Persoanele fizice și juridice ce produc ape minerale naturale, potabile și băuturi nealcoolice îmbuteliate vor prezenta informația o dată la 10 zile, iar importatorii de aceste mărfuri – după fiecare tranzacție de import.

[Pct.11 în redacția HG688 din 13.11.09, MO166-168/20.11.09 art.766]

12. Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, Ministerul Dezvoltării Informaționale și Centrul Național de Sănătate Publică vor elabora și aproba, prin ordin comun, Planul de acțiuni privind realizarea prezentei hotărâri.

[Pct.12 exclus prin HG688 din 13.11.09, MO166-168/20.11.09 art.766]

13. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Sănătății.

Prim-ministru

Vasile TARLEV

Contrasemnează:

Prim-viceprim-ministru

Zinaida Greceanî

Ministrul sănătății

Ion Ababii

Ministrul dezvoltării

Vladimir Molojen

informaționale

Ministrul finanțelor

Mihail Pop

Nr. 934. Chișinău, 15 august 2007.

Norme sanitare privind utilizarea și comercializarea apelor minerale naturale

I. Noțiuni generale

1. Normele sanitare privind utilizarea și comercializarea apelor minerale naturale (în continuare - Norme) sînt elaborate în conformitate cu prevederile Codexului STAN 108-1981 și au la bază Directiva nr. 777/80/CE din 15 iulie 1980 pentru armonizarea legislațiilor statelor-membre privind exploatarea și comercializarea apelor minerale naturale, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L 229 din 30 august 1980, în varianta modificată și completată prin Directiva nr.1.276/80/CE din 22 decembrie 1980, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L375 din 31 decembrie 1980, Directiva nr. 7/85/CE din 19 decembrie 1984, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr.L 2 din 3 ianuarie 1985, Directiva nr. 70/96/CE din 28 octombrie 1996, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L 299 din 23 noiembrie 1996 și prin Directiva nr. 40/2003/CEE din 16 mai 2003 privind lista, concentrațiile-limită, criteriile de etichetare a constituenților din apele minerale naturale, precum și condițiile privind utilizarea aerului îmbogățit cu ozon la tratarea apelor minerale naturale și a apelor de izvor, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L126 din 22 mai 2003.

2. Prezentele Norme se aplică apelor extrase de pe teritoriul Republicii Moldova sau celor de import, care sînt recunoscute de autoritatea competentă ca ape minerale naturale, conform prevederilor anexei nr.1 la Norme. Normele identifică constituenții din apele minerale naturale care pot să prezinte un risc potențial pentru sănătatea publică, valorile-limită admise ale acestora, termenul-limită pentru introducerea acestor valori și cerințele de etichetare pentru anumii constituenți. Acești constituenți trebuie să fie, în mod obișnuit, prezenți în apă, nu să rezulte din contaminarea sursei.

II. Domeniu de aplicare

3. Scopul Normelor

Prezentele Norme vizează zăcămintele de ape subterane, recunoscute ca ape minerale naturale, și reglementează procedura de recunoaștere și aprobare a apelor minerale naturale, stabilesc cerințele privind calitatea acestora, avînd drept obiectiv protecția sănătății oamenilor împotriva efectelor oricărui tip de contaminare a apei minerale. Normele se aplică tuturor apelor minerale îmbuteliate spre comercializare ca produs alimentar pentru consum uman.

4. Prevederile Normelor

Prezentele Norme:

- a) impun identificarea oficială a apelor minerale naturale;
- b) prescriu condiții de exploatare a sursei de apă minerală;
- c) reglementează prelucrarea apei minerale;
- d) identifică anumite măsuri în privința criteriilor microbiologice ale apei minerale naturale;
- e) interzic comercializarea apei minerale naturale ce conține compuși toxici sau nu corespunde parametrilor organoleptici;
- f) impun închiderea ermetică a ambalajului apei minerale;
- g) stabilesc etichetarea obligatorie a particularităților apei minerale naturale;
- h) reglementează semnele comerciale aplicate pentru apele minerale naturale;
- i) conțin cerințe și restricții referitoare la întocmirea etichetei și la publicitate;
- j) prevăd controale periodice ale surselor de apă minerală naturală de către organele abilitate de stat;
- k) argumentează cerințele pentru restricții etc.

5. Prezentele Norme se referă la apa minerală naturală potabilă destinată comercializării pentru consum uman și recunoscută ca atare de autoritățile competente ale Republicii Moldova.

6. Prevederile prezentelor Norme nu se aplică apei minerale naturale care:

- a) a fost recunoscută de către Ministerul Sănătății ca apă minerală naturală medicinală, în sensul Regulamentului privind apele minerale medicinale;
- b) se utilizează la sursă în scopuri terapeutice în instituțiile balneare, termale sau hidrominerale;
- c) nu este destinată pentru comercializare în scopul consumului uman.

III. Recunoașterea și exploatarea apelor minerale naturale

7. Recunoașterea apelor minerale naturale

7.1. În sensul prezentelor Norme, nici o apă, provenită din Moldova, nu este recunoscută ca apă minerală naturală, cu excepția celei recunoscute ca atare prin avizele (certIFICATELE) autorităților competente: Ministerul Sănătății și **Agencia pentru Geologie și Resurse Minerale** (anexa nr. 1 la Norme).

7.2. Nici o apă minerală naturală de import nu poate fi comercializată pe teritoriul Republicii Moldova, fără ca ea să fie recunoscută ca atare de autoritățile responsabile ale țării de origine și confirmată de autoritățile competente ale Republicii Moldova.

7.3. Dacă după aprecierea apei ca fiind minerală naturală, conform prezentelor Norme, orice apă provenită din Republica Moldova sau de import va fi considerată ca necorespunzătoare unei sau câtorva condiții specificate în anexa nr.1 sau în anexa nr.2 la prezentele Norme referitoare la exploatarea apei. O astfel de apă va fi lipsită de calificativul de minerală naturală pînă cînd vor fi respectate integral standardele de bază sau cerințele de rigoare.

8. Condiții de exploatare a surselor de apă minerală naturală

Sursele de apă minerală naturală sînt exploatate, iar apele acestora - îmbuteliolate numai în condițiile respectării prevederilor anexei nr.2 la prezentele Norme.

9. Prelucrări sancționate

9.1. Apa minerală, așa cum se prezintă la sursă, nu poate face obiectul nici a unei tratări sau adăugări, cu excepția următoarelor proceduri:

a) separarea elementelor instabile, cum sînt compușii de fier și de sulf, prin filtrare și/sau decantare, eventual precedată de oxigenare, astfel încît această tratare să nu aibă ca efect modificarea compoziției apei minerale naturale în ceea ce privește constituenții caracteristici care îi conferă proprietățile;

b) separarea compușilor de fier, mangan, sulf și arsen din anumite ape minerale naturale prin tratare cu aer îmbogățit cu ozon, cu respectarea următoarelor condiții:

compoziția fizico-chimică a apelor minerale naturale să nu se modifice, prin tratare, în ceea ce privește constituenții caracteristici;

să fie respectate cerințele specifice de utilizare, stabilite de Ministerul Sănătății;

să fie notificată Ministerului Sănătății și să facă obiectul unui control specific din partea acestuia;

c) separarea substanțelor indezirabile, alții decît cei prevăzuți la lit. a) sau b) din prezentul subpunct, prin utilizarea unei anumite tratări, cu respectarea simultană a următoarelor condiții:

să nu se modifice compoziția apei minerale naturale în ceea ce privește constituenții săi caracteristici care îi conferă proprietățile;

să fie respectate cerințele specifice de utilizare, stabilite de Ministerul Sănătății;

să fie notificată autorităților competente și să facă obiectul unui control specific din partea acestora;

d) să fie eliminat total sau parțial dioxidul de carbon liber prin procedee exclusiv fizice.

9.2. Se interzice îmbutelierea sau comercializarea apei minerale naturale care este supusă oricăror alte prelucrări decît celor specificate la subpunctul 9.1. din prezentele Norme.

9.3. Îmbutelierea apei se efectuează, în mod obligatoriu, în apropiere de sursă, cu transportarea apei prin conducte de la sursă pînă la locul îmbutelierii.

9.4. Se interzice transportarea apei minerale naturale în vrac (containere, cisterne) pentru îmbuteliere sau în alte scopuri pînă la îmbuteliere. Se admite transportarea apei minerale naturale numai în recipiente destinate consumatorului final – butelii de sticlă sau din polietilentereftalat (PET) de diferite dimensiuni.

9.5. Apa minerală naturală, așa cum se prezintă la sursă, nu poate face obiectul nici a unei alte adăugări decât încorporarea sau reîncorporarea dioxidului de carbon, în condițiile prevăzute la capitolul

III din anexa nr. 1 la prezentele Norme.

9.6. Se interzic orice tratare de dezinfectare, indiferent de mijloacele utilizate, cu excepția tratării prevăzute la subpunctul anterior, 9.5., precum și adăugarea de elemente bacteriostatice sau orice altă tratare în scopul modificării numărului populației microbiene din apa minerală naturală.

9.7. Prevederile punctului 9 nu se extind asupra apelor minerale naturale sau a apelor de izvor utilizate pentru fabricarea băuturilor răcoritoare.

10. Criterii microbiologice

10.1. Numărul sumar al coloniilor viabile în sursă trebuie să corespundă cantității adecvate și să existe dovezi convingătoare despre protecția sursei de orice contaminare. Numărul total de microorganisme trebuie să fie calculat pe mediile agar-agar sau agar - gelatină la 20°-22° C timp de 72 ore și la 37°C timp de 24 ore pe mediul agar-agar.

10.2. După îmbuteliere numărul total de microorganisme nu trebuie să depășească 100 în 1ml la 20°-22° C timp de 72 ore pe mediile agar-agar sau agar - gelatină și 20 în 1ml la 37°C timp de 24 ore pe mediul agar-agar.

10.3. Numărul total de microorganisme trebuie determinat timp de 12 ore după îmbuteliere, apa urmînd a fi păstrată la temperatura de 4°C±1°C pe parcursul acestei perioade. În următoarele perioade, inclusiv în timpul comercializării, numărul total de microorganisme nu trebuie să depășească rezultatele dezvoltării normale a conținutului de bacterii pe care apa le conținea în sursă.

10.4. La sursă și pînă la momentul comercializării apa minerală naturală nu trebuie să conțină:

- a) paraziți și microorganisme patogene;
- b) escherichia coli și alți coliformi și streptococi fecali în oricare 250 ml investigate;
- c) anaerobi sporulați sulfit-reductori în 50 ml;
- d) pseudomonas aeruginosa în oricare 250 ml de mostră investigată.

11. Parametri chimici

11.1. Se interzice exploatarea sau comercializarea apei minerale naturale care conține careva din substanțele specificate în anexa nr.1 la prezentele Norme în valori ce depășesc concentrațiile admisibile indicate, corespunzător, fiecărui component sau care conține un oarecare alt component în concentrații ce fac această apă necorespunzătoare.

11.2. În apele minerale naturale, sub limita de detecție a metodei, trebuie să se conțină următorii parametri: detergenți anionactivi, pesticide și clor-bifenili, ulei mineral, hidrocarburi policiclice aromatice.

11.3. În cazul în care apa minerală naturală conține mai mult de 1 mg/l de fluor, pe etichetă se face mențiunea „Cu conținut de fluor”. Apele minerale naturale, cu o concentrație de fluor mai mare de 1,5 mg/l, vor avea specificat pe etichetă următorul avertisment: “Conține mai mult de 1,5 mg/l fluor: produs nerecomandat pentru consumul regulat al sugarilor și copiilor sub 7 ani”.

12. Necorespondere sub aspect organoleptic

Nu se admite îmbutelierea sau comercializarea apelor minerale naturale ce nu corespund din punct de vedere organoleptic.

13. Ambalarea

Comercializarea apei minerale naturale se admite numai în recipiente specializate de ambalare prevăzute cu sisteme de închidere, proiectate astfel încît să fie evitată orice posibilitate de alterare sau de contaminare.

IV. Etichetarea și publicitatea

14. Etichetarea

14.1. Fiecare apă minerală naturală, îmbuteliată pentru comercializare, trebuie să fie etichetată în conformitate cu Normele privind etichetarea produselor alimentare, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 996 din 20 august 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003 nr.189-190, art. 10, 46), cu următoarele specificări:

- a) în cazul apei minerale naturale plate, trebuie să fie indicată mențiunea „Apă minerală naturală”;
- b) în cazul apei minerale naturale gazate trebuie să fie indicată, respectiv, una din următoarele mențiuni:

„Apă minerală îmbogățită natural cu bioxid de carbon”, „Apă minerală cu gaze din sursă” sau „Apă minerală naturală îmbogățită cu bioxid de carbon”;

c) denumirea locului unde se exploatează sursa și denumirea sursei, fântinii arteziene; denumirea și adresa întreprinderii producătoare;

d) componența conform analizelor oficiale existente (menționând numărul procesului-verbal de încercări și instituția respectivă, informația despre conținutul analitic al apei, mineralizare, inclusiv compușii ce caracterizează componența ei);

e) termenul de valabilitate;

f) în cazul utilizării ambalajelor PET, se face mențiunea „Ambalaj de unică folosință”;

g) recipientele apelor minerale naturale care au fost tratate cu aer îmbogățit cu ozon se indică pe etichetă, în imediata apropiere a locului unde este menționată compoziția chimică a constituenților caracteristici, cu următorul text: „Apă supusă oxidării cu aer îmbogățit cu ozon, conform tehnologiei autorizate”.

14.2. Aceste specificări trebuie să fie vizibile, clare, descifrabile și persistente.

14.3. Nu se admite comercializarea apei minerale care nu este etichetată în corespundere cu prezentele Norme.

15. Mărci comerciale

15.1. Denumirea unei localități rurale sau urbane nu poate fi folosită în denumirea comercială a apei minerale naturale în cazul în care:

a) aceasta nu este denumirea localității unde este situată și exploatată sursa din care provine apa;

b) utilizată în context, poate induce în eroare consumatorul referitor la locul de unde provine apa.

15.2. Nu se admite comercializarea apei minerale naturale în eticheta căreia sau în cadrul publicității căreia denumirea este folosită cu încălcări ale subpunctului 14.1. din prezentele Norme.

15.3. Nu se admite producerea și comercializarea decât a unei singure mărci comerciale de apă minerală naturală, obținute din aceeași sursă. În același timp, se admite îmbutelierea sub aceeași marcă comercială a apei minerale naturale obținute din amestec de apă a 2 sau mai multe surse, cu condiția ca sursele de apă respective să fie recunoscute ca surse de apă minerală, iar apa obținută să corespundă prevederilor subpunctului 4.1. din prezentele Norme.

15.4. În sensul subpunctului 15.3. din prezentele Norme, semnele comerciale care se deosebesc de altele numai prin denumirea tipului, mărcii comerciale și denumirea imaginară trebuie concepute ca atare, deoarece este vorba de o altă marcă comercială.

16. Restricții de etichetare și publicitate

16.1. Nici o descriere, atribuire a numelui personal, marcă comercială, emblemă, ilustrație sau alt semn, simbolic sau de alt tip, nu trebuie aplicate pe etichetă sau utilizate în publicitatea apei minerale, dacă atribuie apei caracteristici pe care aceasta nu le posedă.

16.2. Orice indicație ce atribuie apei particularități profilactice sau terapeutice pentru sănătatea omului este interzisă de a fi aplicată pe etichetă sau utilizată în publicitatea apei minerale naturale, cu excepția celor admise conform anexei nr.3 la prezentele Norme.

16.3. Nici o descriere, destinație, nume personal, marcă comercială, emblemă, ilustrație sau alt semn, simbolic sau de alt tip, nu trebuie aplicate pe etichetă sau utilizate în publicitatea apei potabile îmbuteliate, dacă nu este recunoscută ca apă minerală sau dacă este produsă în așa mod, încât poate fi confundată cu apa recunoscută ca minerală. Denumirea unei localități sau a anumitor locuri nu poate fi atribuită mărcii comerciale, cu excepția cazurilor în care apa minerală naturală se extrage anume în locul inclus în denumirea mărcii comerciale.

16.4. Nu se admite publicitatea sau comercializarea apei minerale naturale sau a apei de izvor îmbuteliate, dacă nu corespunde cerințelor stabilite la pct.16 din prezentele Norme.

V. Monitorizarea și corespunderea

17. Supravegherea periodică

Organele de stat abilitate - Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice și Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale - asigură controlul periodic, pentru ca orice apă, recunoscută ca apă minerală naturală, să corespundă acestei definiții și, că sursa din care este obținută continuă să fie exploatată în conformitate cu cerințele anexei nr.2 la prezentele Norme.

18. Constrângeri

18.1. Se pune în sarcina organelor abilitate de stat corespunzătoare de a traduce în viață prevederile prezentelor Norme.

18.2. În cazul depistării încălcărilor prevederilor punctului 3 din prezentele Norme, organele abilitate de stat din domeniul supravegherii sanitare și alimentare sînt obligate să aplice măsurile administrative conform Codului cu privire la contravențiile administrative.

19. Drepturile funcționarilor împuterniciți de stat

19.1. Reprezentantul Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice sau altor servicii abilitate (în continuare - funcționar împuternicit), în scopul verificării respectării prevederilor prezentelor Norme, poate în orice moment să efectueze la întreprinderi controlul:

a) oricărei încăperi, cu excepția celor locative;

b) oricărui mijloc de transport, inclusiv vapor, avion, ce transportă ape minerale naturale îmbuteliate.

19.2. Dacă are un motiv întemeiat de a suspecta încălcări ale prezentelor Norme, funcționarul împuternicit:

a) poate cere de la persoana responsabilă de acest obiect sau de business orice document referitor la cazul respectiv sau la business, sau copia acestor documente;

b) este în drept, pentru a concretiza încălcările comise, să sustragă orice mostră a oricărei ape sau obiecte referitoare la încălcările depistate.

20. Confidențialitate

Nici o informație, obținută din documentele prezentate, nu poate fi dezvăluită fără permisiunea preliminară în scris a persoanei ce se ocupă cu extragerea și producerea apei minerale naturale, cu excepția unei proceduri judiciare.

21. Analiză, expertiză, cercetare

21.1. Dacă funcționarul împuternicit prelevă mostre ale oricărei ape și decide că acestea urmează a fi supuse unei analize sau unui studiu, el trebuie să le transmită în acest scop organizației corespunzătoare de stat sau laboratoarelor acreditate pentru cercetare.

21.2. Instituția de stat sau laboratorul care efectuează analiza sau studiul probelor transmise au obligația să elibereze funcționarului ce le-a trimis un buletin special de analiză privind rezultatele analizelor sau studiului. Buletinul de analiză este un formular statistic special, elaborat conform prevederilor prezentelor Norme și aprobat prin ordinul ministrului sănătății. Costul analizei sau studiului este suportat de către producătorul de apă minerală naturală, conform tarifelor aprobate de către Guvern și publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

21.3. Orice buletin privind rezultatele analizei sau studiului, eliberat conform prezentelor Norme, trebuie să fie semnat de persoana care a efectuat lucrările și de șeful laboratorului sau conducătorul instituției ce a efectuat studiul.

22. Mostrele prelevate pentru analiză

22.1. Funcționarul împuternicit care achiziționează sau prelevă mostre pentru analiză sau studiu trebuie să respecte prevederile prezentelor Norme.

22.2. Funcționarul împuternicit va acționa astfel:

a) va diviza proba în trei părți, fiecare parte fiind marcată și sigilată sau închisă pentru a se păstra particularitățile inițiale;

b) cu o parte din mostră se va proceda conform subpunctelor 22.3.-22.6.;

c) cu părțile rămase se va proceda în corespundere cu subpunctul 22.7. din prezentele Norme.

22.3. Dacă obiectul sau proba de apă este recepționat(ă) de peste hotarele Moldovei și este prelevat(ă) de funcționarul împuternicit înainte de furnizare destinatarului de marfă, o parte din probă va fi lăsată destinatarului.

22.4. Dacă nu pot fi aplicate prevederile subpunctului 22.3. din prezentele Norme, funcționarul împuternicit transmite o parte din probă proprietarului apei sau al obiectivului, mostra sau exemplarul căruia au fost prelevate.

22.5. În fiecare caz, la care se face referință la subpunctele 22.3.-22.4 din prezentele Norme, funcționarul împuternicit trebuie să informeze persoana a cărei probă a fost transmisă, înștiințînd-o că mostra a fost achiziționată sau prelevată pentru analiză.

22.6. Din părțile rămase ale probei, funcționarul împuternicit va transmite o parte pentru analiză la parametrii stabiliți conform prezentelor Norme, iar alta o va păstra pentru comparare.

22.7. Prelevarea probei se confirmă prin întocmirea procesului-verbal de prelevare, ce prezintă un formular statistic, aprobat prin ordinul ministrului sănătății, semnat de către funcționarul împuternicit și reprezentantul producătorului de apă minerală. Procesul-verbal de prelevare a probei se întocmește în două exemplare, câte unul pentru fiecare dintre părți.

23. Registrul de stat al apelor minerale naturale

23.1. În scopul evidenței corecte a zăcămintelor de ape minerale naturale și a apelor minerale naturale îmbuteliate, se întocmesc registre de stat corespunzătoare. Deținătorul Registrului de stat al zăcămintelor apelor minerale naturale este Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale din Moldova, care, după aprobarea apei minerale de către Comisia de stat pentru resurse minerale utile, cu avizul pozitiv al Ministerului Sănătății, face înscrierile respective în Registru, ține evidența și exercită controlul zăcămintelor de ape minerale naturale aprobate spre exploatare. Registru este ținut în format electronic și pe hîrtie, iar includerea sau excluderea din Registru a unui zăcămint de ape minerale naturale se efectuează în baza deciziei Comisiei de stat pentru resurse minerale utile.

23.2. Evidența apelor minerale naturale îmbuteliate este ținută de către Centrul Național de Sănătate Publică, care gestionează Registrul apelor minerale naturale, apelor potabile și băuturilor nealcoolice îmbuteliate. Registru este ținut în format electronic și pe hîrtie, iar includerea sau excluderea din Registru a unei mărci comerciale de apă minerală naturală, apă potabilă și de băuturi nealcoolice îmbuteliate se efectuează în baza deciziei medicului-șef sanitar de stat al Republicii Moldova sau a adjuncților săi.

24. Punerea în aplicare a Normelor

Anexele nr.1-5 sînt parte integrantă a prezentelor Norme.

Prezentele Norme intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

La data intrării în vigoare a prezentelor Norme, se abrogă orice alte dispoziții care contravin acestora.

Agenții economici, producători de ape minerale, în termen de 6 luni de intrarea în vigoare a prezentelor Norme, se vor conforma prevederilor acestora, cu prezentarea documentelor necesare pentru recunoașterea apelor minerale, conform anexei nr.1 la prezentele Norme.

Definirea și recunoașterea apei minerale naturale

1. Prin apă minerală naturală se înțelege apa pură din punct de vedere microbiologic, în sensul pct.12 din prezentele Norme, care își are originea într-un zăcămînt/acvifer subteran și este exploatată prin una sau mai multe emergente naturale ori foraje.

Apa minerală naturală se deosebește de apa potabilă obișnuită prin:

- a) conținutul substanțelor minerale în anumite proporții;
- b) obținerea directă din surse naturale emergente sau din sonde forate ce exploatează straturi acvifere subterane. În aceste condiții se iau toate măsurile de prevenire a poluării sau influenței exercitate din exterior asupra proprietăților chimice și fizice ale apei minerale naturale;
- c) stabilitatea componenței compușilor chimici, fără fluctuații naturale semnificative;
- d) colectarea și extragerea în condiții ce garantează puritatea microbiană și stabilitatea componenților chimici de bază;
- e) îmbutelierea în ambalaje de desfacere nemijlocit lângă sursă, cu respectarea măsurilor speciale de igienă;
- f) respectarea componenței naturale, fără a fi supusă oricărui tip de tratare suplimentară, cu excepția celor prevăzute de prezentele Norme.

Apele minerale naturale carbogazoase îmbuteliate se împart în 3 categorii, definite după cum urmează:

a) apă minerală naturală, natural carbogazoasă - apa al cărei conținut de dioxid de carbon provenind de la sursă este, după o eventuală condiționare și îmbuteliere, același ca la emergență, luîndu-se în considerare și impregnarea, după caz, cu o anumită cantitate de dioxid de carbon, provenit din același zăcămînt/acvifer, care să compenseze pierderile echivalente rezultate în urma operațiunilor efectuate, în limitele tehnice uzuale de toleranță;

b) apă minerală naturală îmbogățită cu dioxid de carbon de la sursă - apa al cărei conținut în dioxid de carbon provenind din același zăcămînt/acvifer este, după o eventuală condiționare și îmbuteliere, mai mare decît la emergență;

c) apă minerală naturală carbogazificată - apa la care s-a adăugat dioxid de carbon de altă origine decît cea din zăcămîntul/acviferul de proveniență, dar de uz exclusiv alimentar.

2. Caracteristicile prevăzute la pct. 1 al prezentei anexe, care pot conferi apei minerale naturale proprietăți benefice pentru sănătate, trebuie evaluate din punctele de vedere:

geologic și hidrogeologic;

fizic, chimic și fizico-chimic;

microbiologic;

farmacologic, fiziologic și clinic, după caz:

1) conform cerințelor stabilite în prezenta anexă;

2) conform metodelor științifice aprobate de autoritatea competentă.

3. Compoziția, temperatura și alte caracteristici ale apei minerale naturale trebuie să rămîină stabile în limitele fluctuațiilor naturale, nefiind afectate de posibilele variații ale debitului sursei.

În sensul pct. 10 din prezentele Norme, prin conținutul microbiologic normal al unei ape minerale naturale se înțelege numărul populației bacteriene sensibil constant la sursă, anterior oricărei condiționări, a cărei compoziție calitativă și cantitativă, luată în considerare la recunoașterea acestor ape, este verificată prin analize periodice.

4. Persoana ce solicită recunoașterea apei minerale naturale în conformitate cu prevederile prezentelor Norme depune o cerere la Ministerul Sănătății, în formă scrisă, cu prezentarea următoarelor documente, informații și date:

a) darea de seamă privind studiile hidrogeologice efectuate de Agenția de Stat pentru Geologie din Moldova, cu anexarea procesului-verbal al Comisiei de stat pentru resurse minerale

despre examinarea și aprobarea acestei dări de seamă și despre rezervele apei minerale studiate, incluzând specificările de mai jos:

1) localizarea exactă a sursei, cu indicarea nivelului pe hartă cu o scară nu mai mare de 1:1000 și nu mai mică de 1: 25000;

2) hidrogeologia sursei, cu includerea descrierii geologice detaliate a zăcămintului, a straturilor acvifere și a rocilor componente;

3) descrierea utilajului pentru extragerea apei;

4) descrierea detaliată a localizării sursei cu măsurile efectuate, pentru prevenirea unei posibile impurificări.

b) caracteristicile fizice și chimice ale apei:

1) debitul sursei sau sondei și devierile sezoniere, debitul maximal;

2) temperatura apei în sursă;

3) coraportul dintre proprietățile unei serii de roci și caracteristica componentilor neorganici din apă;

4) reziduul fix la 180°C;

5) conductibilitatea electrică specifică pentru o temperatură moderată;

6) concentrația ionilor de hidrogen (pH);

7) concentrația cationilor și anionilor indicați în anexa nr.4 la prezentele Norme;

8) concentrația elementelor indicate în anexa nr.4 la prezentele Norme, la rubrica „urme de elemente”;

9) radioactivitatea apei în sursă, determinată de undele a și b;

10) în cazul în care apa este destinată pentru comercializare, avînd un nivel deosebit al raportului de izotopi, corespunderea nivelului sau raportului acestor izotopi;

c) analiza microbiologică care include:

1) dovada lipsei paraziților și a microorganismelor patogene;

2) determinarea cantitativă a indicilor impurificării fecale, care includ:

a) lipsa Escherichia coli și altor coliformi în 250 ml la 37°C și 44,5°C;

b) lipsa streptococilor fecali în 250 ml;

c) lipsa microorganismelor sporulate anaerobe sulfat-reductoare în 50 ml; și

d) lipsa Pseudomonas aeruginosa în 250 ml;

3) determinarea numărului total al coloniilor viabile calculat la 1 ml apă:

a) la 20°-22°C timp de 72 ore pe mediile agar-agar sau agar-gelatin;

b) la 37°C în 24 ore pe agar-agar;

c) parametrii chimici

Apa nu trebuie să conțină nici unul din elementele specificate la colonița 1 în concentrații ce depășesc valorile admise din tabelul de mai jos:

Denumirea elementelor	Exprimarea rezultatelor	Valorile admise
1	2	3
Arsen	As, µg/l	10
Bariu	Ba, mg/l	0,7
Bor	B, mg/l	5
Cadmiu	Cd, µg/l	3
Cianuri	CN, µg/l	70
Crom	Cr, µg/l	50
Cupru	Cu, mg/l	1

Mangan	Mn, mg/l	0,5
Mercur	Hg, µg/l	1
Nichel	Ni, µg/l	20
Nitrat	NO ₃ , mg/l	50
Nitrit	NO ₂ , mg/l	0,5
Stibiu	Sb, µg/l	5
Seleniu	Se, µg/l	10
Plumb	Pb, µg/l	10
Fluor	F, mg/l	5 (cu respectarea prevederilor subpunctului 11.3)
Pesticide, sumar	µg/l	0,5

e) lipsa impurităților

Apa minerală naturală trebuie să fie lipsită de impurități și să corespundă cerințelor anexei nr.2 la prezentele Norme;

f) stabilitate

Datele prezentate trebuie să demonstreze că conținutul, temperatura și alte caracteristici esențiale ale apei rămân stabile în limitele fluctuației naturale;

g) date privind examenele clinice și farmacologice

În cadrul examenelor efectuate prin metode științifice trebuie să fie luate în considerare caracteristicile proprii apei minerale naturale și efectele produse asupra organismului uman, cum sînt: diureza, funcționarea gastrică sau intestinală, compensarea cerințelor în substanțe minerale.

Stabilirea reprezentativității numerice și a concordanței observațiilor clinice poate eventual să înlocuiască examenele menționate la alineatul precedent de la lit.g). În astfel de cazuri, acestora li se pot substitui examenele clinice, cu condiția ca reprezentativitatea numerică și concordanța observațiilor să permită obținerea acelorași rezultate.

5. Centrul Național de Sănătate Publică, împuternicit de Guvern, trebuie să analizeze datele privind particularitățile apei, înaintate de solicitant, cu eliberarea avizului privind corespunderea sau necorespunderea apei minerale naturale prezentelor Norme și cu publicare în buletinele oficiale sau pe pagina web a instituției.

Condițiile de exploatare a sursei de apă minerală naturală

Exploatarea sursei de apă minerală naturală este autorizată de către Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice, dacă s-a constatat că apa corespunde criteriilor stabilite în anexa nr.1 la prezentele Norme.

2. Utilajul pentru exploatarea sursei de apă trebuie să fie de o atare construcție încât să excludă orice posibilitate de impurificare și să fie păstrate proprietățile apei pe care ea le posedă în sursă.

3. Pentru atingerea obiectivului menționat mai sus:

a) sursa trebuie protejată de riscul impurificării;

b) utilajul pentru dobândirea apei, țevile și rezervoarele trebuie să fie construite astfel încât să reducă la minimum schimbările chimice, fizico-chimice sau microbiologice ale apei;

c) ambalajul trebuie confecționat în așa mod încât să reducă la minimum influența asupra caracteristicii microbiologice și chimice a apei;

d) utilajul pentru spălarea veselei și pentru îmbuteliere, precum și toate celelalte procese ale exploatării, trebuie să corespundă cerințelor igienice;

e) apa minerală naturală poate fi transportată numai în recipiente destinate consumatorului final.

4. Dacă, în timpul exploatării sursei, se stabilește că apa minerală naturală din sursă este poluată și nu mai corespunde criteriilor microbiologice, stabilite la punctul 10 din prezentele Norme, agentul economic responsabil de exploatarea sursei trebuie să sisteze orice operații legate de extragerea apei, în special procesul de îmbuteliere, pînă cînd poluarea și condițiile ce au condus la poluare nu vor fi înlăturate, iar apa va corespunde cerințelor stabilite.

5. Autoritățile abilitate controlează periodic corespunderea calității apei din sursă cerințelor stabilite în anexa nr.1 și respectarea de către persoanele responsabile de exploatarea sursei a cerințelor stipulate la punctele 2 și 3 din anexa nr.2 la prezentele Norme.

Indicații referitoare la componența apei

Denumirea tipului apei	Criterii
Oligominerală sau slab mineralizată	Conținutul de substanțe minerale, calculat ca reziduu sec solubil total, nu este mai mare de 500 mg/l
Foarte slab mineralizată	Conținutul de substanțe minerale, calculat ca reziduu sec solubil total, nu este mai mare de 50 mg/l
Bogată în săruri minerale	Conținutul de substanțe minerale, calculat ca reziduu sec solubil total, este mai mare de 1500 mg/l
Hidrogenocarbonată	Conținutul de hidrogenocarbonat (HCO ⁻³) este mai mare de 600 mg/l
Sulfată	Conținutul de sulfați este mai mare de 200 mg/l
Clorurată	Conținutul de cloruri este mai mare de 200 mg/l
Calică	Conținutul de calciu este mai mare de 150 mg/l
Magneziană	Conținutul de magneziu este mai mare de 50 mg/l
Fluorurată sau conține fluor	Conținutul de fluor este mai mare de 1 mg/l; cu respectarea cerințelor de etichetare prevăzute la subpct.11.3. din Norme
Fieruginoasă	Conținutul fierului bivalent este mai mare de 1 mg/l
Acidulată	Conținutul de dioxid de carbon este mai mare de 250 mg/l
Sodică	Conținutul de sodiu este mai mare de 200 mg/l
Corespunde pentru dieta cu conținut redus de sodiu	Conținutul de sodiu este mai mic de 20 mg/l
Corespunde pentru pregătirea bucatelor pentru copii	Conținutul de reziduu sec nu depășește 1000 mg/l, de nitriți – 0,02mg/l, de nitrați – 5mg/l
Poate avea efect laxativ	Numai după efectuarea de teste clinice conform lit. g) din pct.5 al anexei nr. 1 la Norme
Poate avea efect diuretic	Numai după efectuarea de teste clinice conform lit.g) din pct.5 al anexei nr. 1 la Norme

Caracteristica chimică a apelor minerale naturale

1. Procesul-verbal de încercări trebuie să conțină referințe privind conținutul chimic la următoarele grupe de parametri:

a) cationi și anioni

Cationi	Modul de exprimare	Anioni	Modul de exprimare
Aluminiu	Al mg/l	Borați	BO ₃ mg/l
Amoniu	NH ₄ mg/l	Carbonați	CO ₃ mg/l
Calciu	Ca mg/l	Cloruri	Cl mg/l
Magneziu	Mg mg/l	Fluoruri	F mg/l
Potasiu	K mg/l	Ioni de hidrogencarbonat	HCO ₃ mg/l
Sodiu	Na mg/l	Nitrați	NO ₃ mg/l
		Nitriți	NO ₂ mg/l
		Fosfați	P ₂ O ₅ mg/l
		Siliciu	SiO ₂ mg/l
		Sulfați	SO ₄ mg/l
		Sulfiți	S-2 mg/l

b) compuși neionizanți

Compușii neionizanți	Modul de exprimare
Carbonul organic	C mg/l
Bioxidul de carbon liber	CO ₂ mg/l
Oxizi de siliciu	SiO ₂ mg/l

c) urme de elemente

Elementul	Modul de exprimare	Elementul	Modul de exprimare
Bariu	Ba mg/l	Litiu	L mg/l
Bromuri (suma)	Br mg/l	Mangan	Mn mg/l
Cobalt	Co mg/l	Molibden	Mo mg/l
Cupru	Cu mg/l	Stronțiu	Sr mg/l
Iod (sumar)	I mg/l	Zinc	Zn mg/l
Fier	Fe mg/l		

2. Dacă raportul hidrogeologic, specificat la pct.2 lit.a) din anexa nr.1 la Norme, indică prezența în apă a unui cation, anion, compus neionizant sau urme de elemente, altele decât cele indicate la pct.1 al prezentei anexe, dacă se determină concentrația lor, ea trebuie să fie apreciată și descrisă în mod detaliat.

Anexa nr. 5
la Normele sanitare privind
utilizarea și comercializarea
apelor minerale naturale

Tipuri de control la sursa de apă minerală

Frecvența controlului						
zilnic	săptămînal	lunar	trimestrial	semestrial	anual	conform indicațiilor
Temperatura	CO ₂	Nitrați	E.coli	Anionii și cationii, conform pct.1. lit.a) din anexa nr.2 la Norme	Toți indicatorii reglementați	În cazul apariției unor fenomene de poluare accidentală. Frecvența și tipul de analize se vor stabili în funcție de situație și se vor executa pe toată perioada de timp pînă cînd parametrii în cauză vor reintra în normele de conținut legale și caracteristice apei
Conductivitatea	HCO ₃	Nitriți	enterococi			
pH	O ₂ dizolvat	Amoniu	Ps.aeruginosa			
		Fier	Bacterii anaerobe sulfitoreductoare			
			NTC la 22 și 37 ⁰ C			

Norme sanitare privind calitatea apei potabile

I. Noțiuni generale

1. Prezentele Norme reglementează calitatea apei potabile, avînd drept obiectiv protecția sănătății oamenilor prin excluderea oricărui tip de contaminare a apei potabile, asigurîndu-i calitatea de apă curată și sanogenă.

2. În sensul prezentelor Norme, următorii termeni se definesc astfel:

2.1. Prin apă potabilă se înțelege apa destinată consumului uman, după cum urmează:

a) orice tip de apă în stare naturală sau după tratare, folosită pentru băut, la prepararea hranei ori în alte scopuri casnice, indiferent de origine și de faptul că este furnizată prin rețea de distribuție, din sursă sau rezervor sau este distribuită în sticle ori în alte recipiente;

b) toate tipurile de apă folosită ca sursă în industria alimentară pentru fabricarea, procesarea, conservarea sau comercializarea produselor ori substanțelor destinate consumului uman, cu excepția cazului în care Ministerul Sănătății și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare aprobă folosirea apei în scopuri tehnologice, demonstrîndu-se că apa utilizată nu afectează calitatea și salubritatea produsului alimentar în forma lui finită;

c) apa provenită din surse locale, precum fîntîni, izvoare etc., folosită pentru băut, prepararea hranei sau în alte scopuri casnice. Ministerul Sănătății poate face excepție de la valorile parametrilor de calitate, dar fără a fi pusă în pericol sănătatea consumatorilor.

2.2. Prin sistem de distribuție sau instalație interioară se înțelege totalitatea conductelor, garniturilor și dispozitivelor instalate între robinetele de apă, utilizată, în mod obișnuit, pentru consumul uman, precum și rețeaua de distribuție exterioară, dar numai în cazul în care acestea nu intră în responsabilitatea furnizorului de apă, în calitatea sa de producător și/sau distribuitor de apă, în conformitate cu legislația în vigoare.

3. Dispozițiile prezentelor Norme nu se aplică următoarelor tipuri de ape:

a) apelor naturale minerale, recunoscute ca atare de către autoritățile competente, în conformitate cu legislația în vigoare;

b) apelor medicinale potabile care au proprietăți terapeutice notificate, în condițiile legii, prin reglementări sau procedee administrative referitoare la produsele farmaceutice.

3.1. Se exceptează de la prevederile prezentelor Norme:

a) apa destinată exclusiv utilizărilor în condiții speciale, în cazul în care Ministerul Sănătății aprobă folosirea și calitatea acesteia, și care nu influențează, direct sau indirect, sănătatea consumatorilor cărora le este destinată;

c) apa potabilă provenită de la producătorii de apă individuali, care furnizează mai puțin de 5 m³ în medie/zi sau care deservește mai puțin de 50 de persoane, cu excepția cazului în care producerea apei constituie o parte a unei activități comerciale sau publice.

3.2. În acest caz, centrele teritoriale/de performanță de sănătate publică vor informa populația despre respectivele exceptări și despre orice măsuri ce pot fi luate în vederea protejării sănătății de efectele adverse rezultate din orice fel de contaminare a apei potabile. În situația în care se constată că, prin calitatea ei, o astfel de apă ar putea constitui un potențial pericol pentru sănătate, populației afectate i se vor da de îndată recomandările de rigoare, conform Regulilor și normativelor sanitaro-epidemiologice privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile.

II. Condiții de calitate a apei potabile

4. Apa potabilă trebuie să fie sanogenă și curată, îndeplinind următoarele condiții:

a) să fie lipsită de microorganisme, paraziți sau substanțe care, prin număr sau concentrație, pot constitui un pericol potențial pentru sănătatea umană;

b) să îndeplinească cerințele minime prevăzute în tabelele 1A, 1B și 2 din anexa nr.1 la prezentele Norme;

c) să respecte prevederile punctelor 5-8 și 10 din prezentele Norme.

5. Aplicarea prezentelor Norme nu trebuie să conducă, direct sau indirect, la deteriorarea calității reale a apei potabile, care să afecteze sănătatea umană, ori la creșterea gradului de poluare a apelor utilizate pentru obținerea apei potabile.

6. Calitatea apei potabile destinate consumului uman trebuie să corespundă valorilor stabilite pentru parametrii prevăzuți în anexa nr.1 la prezentele Norme. În privința parametrilor prevăzuți în tabelul 3 din anexa nr.1, valorile acestora sînt stabilite în scopul evaluării calității apei potabile în programele de monitorizare și în vederea îndeplinirii obligațiilor prevăzute la pct. 8 din prezentele Norme.

7. Ministerul Sănătății aprobă valori pentru parametrii suplimentari, care nu sînt incluși în anexa nr.1, în cazul în care măsurile de protecție a sănătății publice impun acest lucru. Valorile stabilite trebuie să respecte condițiile prevăzute la pct.4 lit. a) din prezentele Norme.

8. Calitatea apei potabile este corespunzătoare dacă valorile stabilite pentru parametrii de calitate sînt conform anexei nr.1 la prezentele Norme, în următoarele puncte de prelevare a probelor:

a) la robinetul consumatorului, la punctul de intrare în clădire și la cișmelele stradale, în cazul apei potabile furnizate prin rețeaua de distribuție;

b) la punctul de curgere a apei din cisternă, în cazul apei potabile furnizate în acest mod;

c) în punctul în care apa se îmbuteliază în sticle sau în alte recipiente, în cazul apei potabile îmbuteliate;

d) în punctul din care apa este preluată în procesul de producție la întreprinderile alimentare.

9. Dacă, în situația prevăzută la pct. 4 lit. a), se constată că valorile parametrilor nu se încadrează în valorile stabilite pentru parametri, în conformitate cu anexa nr.1 la prezentele Norme, din cauza sistemului de distribuție interioară sau a modului de întreținere a acestuia, se consideră că obligațiile ce revin producătorului, respectiv distribuitorului, au fost îndeplinite, cu excepția cazului în care apa este furnizată direct consumatorilor, iar producătorul, respectiv, distribuitorul este responsabil și de întreținerea rețelelor interioare.

10. În cazul constatării situației prevăzute la pct.9 din prezentele Norme, se va proceda astfel:

a) producătorii, respectiv distribuitorii de apă potabilă, notifică autoritățile administrației publice locale și/sau proprietarii cu privire la măsurile adecvate de remediere și întreținere a rețelei sau a tehnicilor adecvate de tratare ce trebuie luate în scopul de a reduce sau de a elimina riscul de neconformare la parametrii de calitate a apei potabile, simultan cu informarea centrelor teritoriale/de performanță de sănătate publică;

b) centrele teritoriale/de performanță de sănătate publică notifică consumatorii în cauză cu privire la măsurile suplimentare ce trebuie adoptate, dacă acestea se impun, pentru prevenirea îmbolnăvirilor.

III. Supraveghere și monitorizare

11. Monitorizarea calității apei potabile se efectuează de către producător, distribuitor și autoritățile de supraveghere sanitaro-epidemiologică de stat.

12. Producătorii și distribuitorii de apă potabilă asigură conformarea la parametrii de calitate și finanțarea monitorizării de audit și de control al calității apei potabile.

13. Centrele teritoriale/de performanță de sănătate publică asigură supravegherea și controlul monitorizării calității apei potabile în scopul verificării faptului dacă apa distribuită consumatorului este conformă cerințelor de calitate și nu creează riscuri pentru sănătatea publică.

14. Ministerul Sănătății elaborează, în termen de 6 luni de la data publicării prezentelor Norme în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Regulile și normativele sanitaro-epidemiologice privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile, conform cerințelor minime stabilite în anexa nr.2 la prezentele Norme.

15. Producătorii, distribuitorii sau utilizatorii de apă potabilă, prin sistem public colectiv ori individual, prin îmbuteliere în sticle sau în alte recipiente, pentru industria alimentară, asigură monitorizarea curentă, de control al apei potabile, conform unui program care trebuie să cuprindă în mod obligatoriu controlul eficienței tehnologiei de tratare, îndeosebi al dezinfecției, și al calității apei potabile produse, distribuite și utilizate.

16. Procedurile de monitorizare, prevăzute la pct.15 din prezentele Norme, se stabilesc în conformitate cu Regulile și normativele sanitaro-epidemiologice privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile, iar programul de monitorizare necesită a fi avizat de către centrul teritorial/de performanță de sănătate publică.

17. Laboratoarele care efectuează monitorizarea apei potabile trebuie să respecte specificațiile prevăzute în anexa nr.3 la prezentele Norme, referitoare la modul de analiză a parametrilor stabiliți.

18. Lista laboratoarelor înregistrate, care efectuează monitorizarea calității apei, se face publică de către Ministerul Sănătății.

19. Se pot utiliza și alte metode de analiză în afara celor prevăzute în anexa nr.3 la prezentele Norme, dacă se demonstrează că rezultatele obținute sînt comparabile. Laboratoarele care au recurs la metode alternative prezintă toate informațiile de validare a acestora, conform anexei nr.3 la prezentele Norme.

20. Centrul teritorial/de performanță de sănătate publică poate decide efectuarea unei monitorizări suplimentare dacă există dovezi care atestă prezența în apă a unor substanțe sau microorganisme ce nu au fost stabilite ca parametri, conform prevederilor pct.4 din prezentele Norme, și ce pot constitui un pericol potențial pentru sănătatea umană. Monitorizarea suplimentară se realizează individualizat pentru fiecare substanță sau microorganism în cauză.

IV. Măsuri de remediere și restricții în utilizare

21. Neîncadrarea în valorile stabilite pentru parametrii prevăzuți la punctele 6 și 7 din prezentele Norme urmează a fi analizată imediat de către centrul teritorial/de performanță de sănătate publică care efectuează inspecția și controlul calității apei potabile, precum și de către producătorii, distribuitorii și utilizatorii implicați, în scopul identificării cauzei.

22. Dacă, în pofida tuturor măsurilor adoptate pentru îndeplinirea condițiilor prevăzute la pct. 4, apa potabilă nu întrunește valorile stabilite pentru parametri, în conformitate cu anexa nr.1, se aplică prevederile pct. 9 din prezentele Norme, iar centrul teritorial/de performanță de sănătate publică dispune luarea de urgență a măsurilor necesare pentru restabilirea calității apei. Se acordă prioritate acțiunilor corective pentru parametrii a căror depășire reprezintă un pericol pentru sănătatea umană.

23. Centrul teritorial/de performanță de sănătate publică dispune interzicerea sau restricționarea utilizării apei potabile, fie că s-au înregistrat sau nu neconformități vis-a-vis de valorile parametrilor, dacă apa potabilă constituie un pericol pentru sănătatea umană, și verifică dacă au fost luate toate măsurile necesare pentru protejarea sănătății umane. În astfel de cazuri, consumatorii trebuie să fie informați de îndată, cu acordarea recomandărilor ce se impun.

24. Centrul teritorial/de performanță de sănătate publică, în comun cu alte instituții și servicii publice competente, decide ce măsură dintre cele prevăzute la pct.23 din prezentele Norme se aplică, ținînd seama de riscurile pentru sănătatea populației, generate de întreruperea aprovizionării cu apă potabilă sau de restricții în utilizarea acesteia.

25. În cazul neconformității cu valorile parametrilor sau cu specificațiile prevăzute în tabelul 3 din anexa nr.1 la prezentele Norme, centrul teritorial/de performanță de sănătate publică analizează dacă această neconformitate reprezintă un risc pentru sănătatea populației și dispune adoptarea unor măsuri de remediere a situației necesare pentru restabilirea calității apei în scopul protejării sănătății.

26. În orice situație în care sînt luate măsuri de remediere, centrul teritorial/de performanță de sănătate publică dispune informarea consumatorilor, cu excepția cazurilor în care nerespectarea valorilor parametrilor nu este semnificativă pentru sănătatea acestora.

V. Derogări

27. Ministerul Sănătății poate acorda, la solicitarea centrelor teritoriale/de performanță de sănătate publică, derogări, pe o perioadă determinată, de la valorile parametrilor stabiliți în conformitate cu prevederile pct.7 sau cu tabelul nr. 2 din anexa nr.1 la prezentele Norme, pînă la o valoare ce va fi stabilită și aprobată de către Ministerul Sănătății, luîndu-se în considerare riscul pentru sănătate și alternativele de aprovizionare cu apă potabilă a populației din zona respectivă. Derogările vor fi limitate în timp și nu vor depăși o durată de 3 ani. În situația în care centrul teritorial/de performanță de sănătate publică solicită prelungirea derogării, se înaintează Ministerului Sănătății

analiza situației și motivarea solicitării celei de-a doua derogări. A doua derogare nu va depăși termenul de 3 ani.

28. În cazuri excepționale, Ministerul Sănătății poate acorda o a treia derogare pentru o perioadă care, de asemenea, nu va depăși 3 ani. Decizia pentru o asemenea derogare este luată de către Ministerul Sănătății, în termen de 3 luni de la depunerea solicitării.

29. Pentru orice derogare, acordată în conformitate cu punctele 27 și 28 din prezentele Norme, trebuie specificate următoarele:

- a) motivele derogării;
- b) parametrul în cauză, rezultatele relevante ale monitorizării anterioare și valoarea maximă permisă prin derogare;
- c) zona geografică, cantitatea apei furnizate zilnic, numărul populației afectate și eventualele consecințe asupra întreprinderilor producătoare de alimente;
- d) schema de monitorizare adecvată cu creșterea frecvenței de monitorizare, în caz de necesitate;
- e) un rezumat al planului măsurilor de remediere necesare ce va include un calendar al activităților și o estimare a costului de evaluare a situației;
- f) durata derogării.

30. Prevederile pct.29 nu se aplică în cazul în care centrul teritorial/de performanță de sănătate publică consideră că nerespectarea valorii parametrilor nu prezintă risc pentru sănătate, iar măsurile luate în conformitate cu pct.22 din prezentele Norme sînt suficiente pentru remedierea deficienței în termen de 30 de zile. În această situație, Ministerul Sănătății stabilește, în comun cu alte autorități implicate, numai o valoare maxim admisă a parametrilor în cauză și durata necesară pentru remedierea deficienței.

31. Prevederile pct.30 din prezentele Norme nu se aplică în cazul în care, într-un sistem de aprovizionare cu apă potabilă, se constată pentru un parametru o valoare necorespunzătoare valorii stabilite pentru acel parametru o perioadă mai mare de 30 de zile consecutive în ultimele 12 luni.

32. Centrele teritoriale/de performanță de sănătate publică și autoritățile administrației publice locale din teritoriul pentru care s-a recurs la derogările prevăzute în prezentul capitol vor informa populația afectată, în termen de 48 de ore de la confirmare, despre derogările în cauză și despre condițiile de gestionare a acestora. Centrul teritorial/de performanță de sănătate publică, în comun cu autoritățile administrației publice locale, va asigura acordarea de asistență grupurilor de populație socialmente vulnerabile, pentru care derogarea implică un risc special. Aceste prevederi nu se aplică în cazurile prevăzute la pct.30 din prezentele Norme, cu excepția situațiilor în care autoritățile implicate decid contrariul.

33. Centrul teritorial/de performanță de sănătate publică va informa Ministerul Sănătății, în termen de 60 de zile, asupra oricărei derogări, cu excepția celor prevăzute la pct.30, referitoare la un sistem individual de aprovizionare cu apă potabilă care furnizează mai mult de 1.000 mc în medie/zi sau aprovizionează mai mult de 5.000 de persoane, inclusiv cu privire la specificațiile prevăzute la pct.28 din prezentele Norme.

34. Prevederile punctelor 27-33 din prezentele Norme nu se aplică apei potabile îmbuteliate în sticle sau în alte recipiente.

VI. Asigurarea calității tehnologiilor de tratare, echipamentelor, substanțelor și materialelor care vin în contact cu apa potabilă

35. Nici o substanță sau material (coagulant, floculant, material filtrant, dezinfectant), utilizat în instalațiile de producere, distribuție, îmbuteliere, transport sau stocare a apei potabile, nu trebuie să se regăsească în concentrații mai mari decît este necesar scopului pentru care a fost utilizat și nu trebuie să lase în apa potabilă, direct sau indirect, compuși ori impurități care să diminueze protecția sănătății. Se vor utiliza numai substanțele și materialele avizate de Ministerul Sănătății.

36. Ministerul Sănătății și Agenția Construcții și Dezvoltare a Teritoriului vor elabora, în termen de 1 an de la data publicării prezentelor Norme în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, norme privind testarea, avizarea sanitară, înregistrarea și utilizarea filtrelor, materialelor și substanțelor care vin în contact cu apa potabilă.

37. Ministerul Sănătății va elabora, în termen de 6 luni de la publicarea prezentelor Norme în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, procedura de autorizare sanitară a proceselor tehnologice de producere și a instalațiilor de îmbuteliere a apei potabile în sticle sau în alte recipiente.

38. Punerea în consum a apei potabile îmbuteliate în sticle sau în alte recipiente se face cu respectarea prevederilor legale privind ambalarea și etichetarea produselor alimentare.

VII. Informarea și raportarea

39. Centrul teritorial/de performanță de sănătate publică trebuie să asigure disponibilitatea informației în ceea ce privește calitatea apei potabile, avizarea consumatorilor despre posibilele efecte asupra sănătății și despre măsurile de remediere luate sau care se impun a fi luate de către autoritățile competente ori de către consumatorii în cauză. Informația trebuie să fie corectă, clară, furnizată la timp și actualizată.

40. În scopul informării consumatorilor, Ministerul Sănătății, prin Centrul Național de Sănătate Publică, întocmește și publică, o dată la 3 ani, Raportul național asupra calității apei potabile, care, conform programelor de monitorizare, cuprinde cel puțin informația privind:

a) sistemele de aprovizionare cu apă potabilă, colective sau individuale, care furnizează în medie o cantitate de apă mai mare de 1.000 mc/zi sau care deservește mai mult de 5.000 de persoane;

b) situația pe o perioadă de 3 ani consecutivi, publicarea efectuându-se la finele celui de-al treilea an;

c) aspectele la care se referă subpunctul 3.1., punctele 21-26 și 32-33 din prezentele Norme.

41. Informațiile necesare pentru întocmirea Raportului național asupra calității apei potabile vor fi prezentate Centrului Național de Sănătate Publică, conform Regulilor și normativelor sanitaro-epidemiologice privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile.

42. Producătorii și utilizatorii de apă potabilă vor furniza centrului teritorial/de performanță de sănătate publică informațiile necesare pentru întocmirea Raportului național asupra calității apei potabile.

43. Producătorii și utilizatorii de apă potabilă vor înregistra și vor păstra datele privind calitatea apei potabile care este produsă, distribuită și utilizată conform prevederilor Regulilor și normativelor sanitaro-epidemiologice privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile.

44. Producătorii de apă potabilă distribuită prin sistemul public trebuie să asigure accesul populației la datele privind calitatea apei potabile produse, să permită inspecția de către reprezentanții populației la orice oră acceptabilă, la cel puțin un birou de relații cu publicul, să afișeze programul și numărul de telefon la care se pot obține datele despre calitatea apei potabile produse și distribuite.

45. Datele privind calitatea apei potabile sînt disponibile, în mod gratuit, pentru populația deservită de producător, respectiv de distribuitor. Pentru persoanele fizice sau juridice, altele decît cele din zona de aprovizionare a producătorului, respectiv a distribuitorului, se pot percepe taxe pentru obținerea informațiilor privind calitatea apei potabile.

46. Centrul teritorial/de performanță de sănătate publică, în comun cu producătorii, respectiv distribuitorii de apă potabilă, întocmesc și publică, anual, Raportul municipal, respectiv raional, privind calitatea apei potabile, care cuprinde informația privind:

a) sistemele publice de aprovizionare cu apă potabilă, colective sau individuale, inclusiv cele care furnizează în medie o cantitate de apă mai mică de 10 mc/zi sau care deservește mai puțin de 50 de persoane;

b) aspectele la care se referă subpunctul 3.1., punctele 7, 21-26 și 32-33 din prezentele Norme;

c) situația pe o perioadă de un an, publicarea efectuându-se la finele anului respectiv.

VIII. Contravenții și sancțiuni

47. Încălcarea prevederilor prezentelor Norme atrage după sine răspundere materială, civilă, disciplinară, contravențională sau penală, după caz, conform Codului cu privire la contravențiile administrative.

48. În perioada de implementare a prevederilor prezentelor Norme, neconformarea la unii dintre parametrii de calitate a apei potabile de către un producător, respectiv distribuitor de apă potabilă prin sistem public, nu se sancționează conform Codului cu privire la contravențiile administrative referitor la stabilirea și sancționarea contravențiilor ce vizează normele sanitare, decît în situația în care nu au

fost respectate planul și calendarul activităților de conformare a respectivului producător ori distribuitor. Neconformarea la parametrii respectivi nu trebuie să pună în pericol starea de sănătate a consumatorilor.

IX. Dispoziții finale

49. Autoritățile administrației publice locale vor coordona elaborarea planurilor de conformare, inclusiv calendarul și costul măsurilor necesare pentru asigurarea conformării producătorilor și distribuitorilor de apă potabilă la cerințele prevederilor prezentelor Norme. Planurile de conformare vor fi întocmite de către producătorii și distribuitorii de apă potabilă în termen de 90 de zile de la data publicării prezentelor Norme în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

50. Ministerul Administrației Publice Locale, în comun cu Agenția Construcției și Dezvoltare a Teritoriului, va sistematiza planurile de conformare prevăzute, inclusiv calendarul și costul activităților, în termen de 180 de zile de la data publicării prezentelor Norme în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

51. Ministerul Sănătății va monitoriza și va controla implementarea planurilor de conformare.

52. Ministerul Sănătății va lua măsurile ce se impun pentru asigurarea capacităților de efectuare a monitorizării de audit a calității apei potabile, în vederea prevenirii riscurilor pentru sănătatea publică, pînă la data de 31 decembrie 2012.

53. Ministerul Sănătății va întocmi planul, calendarul și va stabili costurile activităților de monitorizare de audit al calității apei potabile în termen de un an de la data publicării prezentelor Norme în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

54. Producătorii, respectiv distribuitorii (utilizatorii) de apă în sistem individual, vor lua măsurile necesare pentru asigurarea parametrilor de calitate, prevăzuți în prezentele Norme, pînă în anul 2015.

55. Producătorii de apă îmbuteliată vor lua măsurile necesare pentru asigurarea parametrilor de calitate prevăzuți de prezentele Norme, de la data publicării acestora în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

56. Producătorii, respectiv utilizatorii de apă din industria alimentară, care au surse proprii, vor lua măsurile necesare pentru asigurarea parametrilor de calitate prevăzuți în prezentele Norme, în termen de 1 an de la data publicării acestora în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

57. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare va întocmi și va centraliza planul și calendarul activităților de conformare la prevederile prezentelor Norme a producătorilor, respectiv utilizatorilor de apă din industria alimentară, în termen de 6 luni de la data publicării acestora în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

58. În situații excepționale, precum și pentru zonele geografice bine definite se va înainta Centrului Național de Sănătate Publică o cerere specială pentru prelungirea perioadei de conformare. Perioada de prelungire nu trebuie să depășească 3 ani. La finele perioadei de prelungire se va purcede la evaluarea situației, cu prezentarea informației de rigoare Centrului Național de Sănătate Publică, care poate decide, pe baza acestei evaluări, o altă perioadă de prelungire, de maximum 3 ani.

59. Prevederile pct.58 din prezentele Norme nu se aplică apei potabile îmbuteliate în sticle sau în alte recipiente.

60. Sursele ce asigură apa potabilă în mediul rural, cum sînt: fîntîni, puțuri de mică adîncime și captări de apă, exploatate în sistem local, urmează a fi controlate, la un interval de 2 ani, prin prelevare de probe de apă și analize de laborator.

61. Starea de apă potabilă sau apă nepotabilă, constatată în baza analizelor efectuate de un laborator abilitat, va fi consemnată pe o plăcuță expusă la vedere, pe sau în vecinătatea sursei de apă.

62. În cazul în care analizele de laborator indică o apă care nu îndeplinește condițiile de potabilitate, se va interzice utilizarea acesteia pentru consumul uman, al animalelor și pentru irigații.

63. Deținătorii și utilizatorii surselor de apă prevăzute la punctele 60-62 din prezentele Norme au obligația să asigure accesul la sursa de apă al organelor de control pentru prelevarea de probe și să ia măsurile ce se impun pentru a asigura protejarea acesteia împotriva contaminărilor de orice fel.

64. Costurile de prelevare și analiză a probelor de apă sînt suportate de către proprietarul (gestionarul) sursei de apă.

65. Anexele nr. 1, 2 și 3 sînt parte integrantă a prezentelor Norme.

66. Anexele nr. 1, 2 și 3 se reactualizează periodic prin hotărîri de Guvern.

67. Prezentele Norme intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

68. La data intrării în vigoare a prezentelor Norme se abrogă orice alte dispoziții care contravin acestora.

Anexa nr.1
la Normele sanitare privind
calitatea apei potabile

Parametrii de calitate ai apei potabile

Tabelul 1A

Parametrii microbiologici

Parametru	Valoarea admisă (număr / 100ml)
Escherichia coli (E.coli)	0
Enterococi (Streptococi fecali)	0

Tabelul 1B

Parametrii microbiologici pentru apa potabilă îmbuteliată în sticle sau în alte recipiente

Parametru	Valoarea admisă
Escherichia coli (E.coli)	0 / 250ml
Enterococi (Streptococi fecali)	0 / 250ml
Pseudomonas aeruginosa	0 / 250ml
Număr de colonii la 22 ⁰ C	100 / 1ml
Număr de colonii la 37 ⁰ C	20 / 1ml

Tabelul 2. Parametrii chimici

Parametri	Valoarea concentrației maxim admisibile (CMA)	Unitatea de măsură	Note
Acrilamidă	0,1	μg/l	Nota 1
Arsen	10	μg/l	

Benzen	1	μg/l	
Benz(a)piren	0,01	μg/l	
Bor	0,5	mg/l	Nota 2
Bromați	10	μg/l	
Cadmiu	3	μg/l	
Clorură de vinil	0,3	μg/l	Nota 1
Cianuri totale	50	μg/l	
Cianuri libere	10	μg/l	
Crom total	50	μg/l	
Cupru	1	mg/l	Notele 3 și 4
Diclorețan	3	μg/l	
Epiclorhidrină	0,1	μg/l	Nota 1
Fluor	1,5	mg/l	Nota 5
Hidrocarburi policiclice aromatice	0,1	μg/l	Nota 6 Suma concentrațiilor compușilor specificați
Mercur	1	μg/l	
Microcistină LR	1	μg/l	Nota 7
Nichel	20	μg/l	Nota 4
Nitrați	50	mg/l	Notele 8 și 9
Nitriți	0,5	mg/l	Notele 8 și 9
Pesticide	0,1	μg/l	Notele 10 și 11
Pesticide total	0,5	μg/l	Notele 8 și 12
Plumb	10	μg/l	Notele 4 și 13
Seleniu	10	μg/l	
Stibiu	5	μg/l	
Tetraclorētan și triclorētenă	10	μg/l	Suma concentrațiilor compușilor

			specificați
Trihalometani total	100	μg/l	Nota 14 Suma concentrațiilor compușilor specificați

Note:

1. Valoarea se referă la concentrația în apă a monomerului rezidual, calculată conform specificațiilor privind concentrația maximă creată (cauzată) de către polimer în contact cu apa. Stațiile de tratare vor informa centrele teritoriale/de performanță de sănătate publică despre utilizarea compusului în procesul de tratare a apei.

2. Pentru sistemele publice de alimentare cu apă potabilă a comunităților se acceptă valoarea admisă excepțional de 1,0 mg/l, pînă în anul 2015.

3. Valoarea se aplică la o probă de apă prelevată de la robinetul consumatorului, printr-o metodă de prelevare adecvată, astfel încît să fie reprezentativă pentru cantitatea medie săptămînală ingerată de către consumator. Metoda de monitorizare trebuie să ia în considerare și frecvența concentrațiilor maxime care pot avea efecte asupra sănătății.

4. Pentru cupru se acceptă valoarea de 2,0 mg/l, dacă rețeaua de distribuție are componente din cupru, cu respectarea celor menționate la nota 3.

5. Pentru apele îmbuteliate, destinate copiilor, valoarea admisibilă de fluor va constitui 1,0 mg/l.

6. Compușii specificați sînt: benzo(b)fluorantren, benzo(k)fluorantren, benzo(ghi)perilen, indeno(1,2,3-cd) piren.

7. Analizele la microcistina LR se vor limita la cazurile de risc pentru sănătate, cînd, în calitate de priză de apă potabilă, se folosesc apele de suprafață cu potențial pentru dezvoltarea cianobacteriilor.

8. Se va aplica următoarea formulă:

$$\frac{[\text{nitrat}] + 3[\text{nitrit}]}{50}$$

9. Pentru apele îmbuteliate, destinate copiilor, valoarea admisibilă de nitrați va constitui 5 mg/l, iar de nitriți - 0,02 mg/l.

10. Prin pesticide se are în vedere: insecticide, erbicide, fungicide, nematocide, acaricide, algicide, rodenticide, slimicide organice, compuși înrudiți (ca, de ex., regulatori de creștere) și metaboliții relevanți, produșii de degradare și de reacție. Se vor monitoriza numai pesticidele presupuse, prezente în sursa de apă.

11. Concentrația se referă la fiecare compus individual. Pentru aldrin, dieldrin, heptaclor și heptaclor epoxid concentrația maximă este 0,030 micrograme/l.

12. Prin pesticide total se înțelege suma tuturor compușilor individuali detectați și cuantificați în urma procedurii de monitorizare.

13. Pentru apa la care se referă pct.8 lit. a), b) și d), respectarea în practică a valorii se va realiza în maximum 10 ani de la intrarea în vigoare a prezentelor Norme, în această perioadă pentru plumb acceptîndu-se o valoare de 25 micrograme/l.

14. Concentrația totală a THM trebuie să fie cît mai mică, fără a compromite dezinfecția.

Prin compușii specificați se are în vedere: cloroform, bromoform, dibromoclorometan, bromdiclorometan.

Pentru apa la care se referă pct. 8 lit. a), b) și d), respectarea în practică a valorii se va realiza în maximum 10 ani de la intrarea în vigoare a prezentelor Norme, în primii 5 ani acceptându-se o valoare de 150 micrograme/l pentru concentrația totală a THM.

Tabelul 3. Parametrii indicativi

Parametri	Valoarea concentrației maxime admisibile (CMA)	Unitatea de măsură	Note
Aluminiu	200	μg/l	
Amoniu	0,5	mg/l	
Bacterii coliforme	0	număr/100 ml	Nota 1
Carbon organic total (COT)	Nici o modificare anormală		Nota 2
Cloruri	250	mg/l	Nota 3
Clostridium perfringens (specia, inclusiv sporii)	0	număr/100 ml	Nota 4
Clor rezidual liber	0,5	mg/l	Nota 5
Conductivitate	2500	microS cm-1 la 20 grade C	Nota 3
Culoare	Acceptabilă consumatorilor și nici o modificare anormală		
Reziduu sec solubil total	1500	mg/l	
Duritate totală, minim	5	grade germane	
Fier	0,3	mg/l	
Gust	Acceptabil consumatorilor și nici o modificare anormală		
Mangan	50	μg/l	
Miros	Acceptabil consumatorilor și nici o modificare anormală		
Număr de colonii la 22° C	Nici o modificare anormală		
Număr de colonii la 37° C	Nici o modificare anormală		

Oxidabilitate	5	mg O ₂ /l	Nota 6
pH	>/= 6,5;	unități de pH	Notele 3 și 7
Sodiu	200	mg/l	
Sulfat	250	mg/l	Notele 3 și 8
Sulfuri și hidrogen sulfurat	100	μg/l	
Turbiditate		UNT	Nota 9
Zinc	3	mg/l	
Tritiu	100	Bq/l	Notele 10 și 11
Doza efectivă totală de referință	0,1	mSv/an	Notele 11 și 12
Activitatea alfa globală	0,1	Bq/l	Nota 13
Activitatea beta globală	1	Bq/l	Nota 13

Note:

1. Pentru apa îmbuteliată, unitatea de măsură este număr /250 ml.
2. Acest parametru va fi măsurat numai pentru sistemele de aprovizionare care furnizează mai mult de 10 000 mc pe zi.
3. Apa nu trebuie să fie agresivă.
4. Acest parametru trebuie monitorizat în cazul în care sursa de apă este de suprafață sau mixtă, iar când este decelat, trebuie investigată și prezența altor micro-organisme patogene, ca de ex.: criptosporidium.
5. În cazul utilizării apelor de suprafață tratate, în vederea prevenirii riscurilor pentru sănătate, se stabilește o concentrație minimă de clor rezidual liber la robinetul consumatorului de 0,1 - 0,2 mg/l. Pentru apele cu o capacitate mai mare de clor absorbție, se acceptă un nivel maxim de 1mg/l.
6. Acest parametru se va analiza în cazul în care este imposibilă sau nu este prevăzută determinarea carbonului organic total (COT).
7. Pentru apa plată îmbuteliată, valoarea minimă poate fi redusă pînă la 4,5 unități de pH. Pentru apa îmbuteliată care conține în mod natural sau este îmbogățită cu bioxid de carbon, valoarea pH-ului poate fi mai mică.
8. Se acceptă pînă în anul 2015 o valoare admisibilă pentru sulfați de 500 mg/l, cu respectarea condiției menționate la Nota 3.
9. Pentru apa rezultată din tratarea unei surse de suprafață nu se va depăși 1,0 UNT (unități nefelometrice de turbiditate) înainte de dezinfecție.
10. Frecvența, metodele și localizările pentru monitorizare vor fi stabilite conform pct. 3 din anexa nr. 2 la prezentele Norme.
11. Doza efectivă totală de referință acceptată pentru un adult corespunde unui consum zilnic de 2 litri apă potabilă pe o durată de un an. Monitorizarea tritiului și a radioactivității în apa potabilă se face în cazul în care nu există datele necesare pentru calcularea dozei efective totale. În cazul în care

monitorizările efectuate anterior denotă că nivelurile de tritium la doza efectivă totală de referință sînt cu mult sub nivelul valorii parametrice, se va renunța la monitorizarea tritiului.

12. Exclusiv tritium, potasiu-40, radon și descendenții radonului. Frecvența, metodele și punctele pentru monitorizare vor fi stabilite conform anexei nr.2 la prezentele Norme.

13. Caracterizarea calității apei, din punctul de vedere al conținutului radioactiv, se face prin măsurarea activității alfa și beta globală. În cazul în care valoarea de referință este depășită, se impune determinarea activității specifice a radionuclizilor, conform Regulilor și normativelor sanitaro-epidemiologice privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile.

Anexa nr.2
la Normele sanitare privind
calitatea apei potabile

MONITORIZAREA DE CONTROL ȘI DE AUDIT

I. Monitorizarea de control

1. Monitorizarea de control are drept scop oferirea periodică a informațiilor despre calitatea organoleptică și microbiologică a apei potabile, produse și distribuite, despre eficiența tehnologiilor de tratare, cu accent pe tehnologia de dezinfecție, pentru a se determina dacă apa potabilă este corespunzătoare sau nu din punctul de vedere al valorilor parametrilor relevanți, stabiliți prin prezentele Norme.

2. Pentru monitorizarea de control sînt obligatorii următorii parametri:

Aluminiu	Nota 1
Amoniu	
Bacterii coliforme	
Culoare	
Concentrația ionilor de hidrogen (pH)	
Conductivitate	
Clorul rezidual liber	Nota 2
Clostridium perfringens	Nota 3
Escherichia coli	
Fier	
Gust	
Miros	
Nitriți	Nota 4
Oxidabilitate	Nota 5
Pseudomonas aeruginosa	Nota 6
Sulfuri și hidrogen sulfurat	Nota 7
Turbiditate	
Număr de colonii dezvoltate (22o C și 37o C)	Nota 6

Note:

1. Numai în cazul în care este folosit în calitate de coagulant.
2. Clorul rezidual liber trebuie să reprezinte minimum 80% din clorul rezidual total.
3. Acest parametru trebuie monitorizat în cazul în care sursa de apă este de suprafață sau mixtă, iar cînd este decelat, trebuie investigată și prezența altor microorganisme patogene, ca, de exemplu, criptosporidium.
4. Se va determina numai în cazul în care este utilizat clorul sau substanțele clorigene pentru dezinfecție.
5. Se va determina în situația în care dotarea tehnică nu permite determinarea COT.
6. Se va determina numai pentru apa îmbuteliată.
7. Se va determina numai în situația în care se practică desulfurizarea apei.

3. Ministerul Sănătății și Agenția Construcții și Dezvoltare a Teritoriului vor stabili, în termen de 6 luni de zile de la publicarea prezentelor Norme în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, frecvența, metodele și localizările cele mai relevante pentru punctele de monitorizare specificate în anexa nr. 2, luând în considerare prevederile importante existente în legislația din acest domeniu sau rezultatele obținute din programele corespunzătoare de monitorizare.

4. Centrul teritorial/de performanță de sănătate publică poate completa lista de la pct. 2 din prezenta anexă cu alți parametri relevanți pentru condițiile locale și/sau pentru tehnologiile de tratare.

II. Monitorizarea de audit

5. Scopul monitorizării de audit este de a oferi informația necesară pentru a se determina dacă valorile sînt sau nu conforme pentru toți parametrii stabiliți prin prezentele Norme.

6. Pentru monitorizarea de audit este obligatoriu să fie monitorizați toți parametrii prevăzuți la pct.6 din prezentele Norme.

7. Monitorizarea de audit se efectuează de către centrul teritorial/de performanță de sănătate publică, conform regulilor și normativelor sanitaro-epidemiologice de supraveghere și monitorizare a calității apei potabile.

8. Frecvența minimă de prelevare și analiză a apei potabile, distribuită prin sistem public, rezervor mobil sau folosită ca sursă în industria alimentară, se stabilește conform tabelului 1A din prezenta anexă.

9. Probele trebuie prelevate din punctele de conformare definite la pct.8 din prezentele Norme, pentru a se asigura că apa potabilă îndeplinește cerințele Normelor. Prelevarea probelor din rețeaua de distribuție dintr-o zonă de aprovizionare sau de la stația de tratare, pentru determinarea unui anumit parametru, se face numai în cazul în care se poate demonstra că prin prelevare nu are loc nici o modificare adversă a valorii măsurate pentru parametrul în cauză.

Tabelul 1 A

Volumul de apă distribuit sau produs zilnic într-o zonă de aprovizionare (Notele 1 și 2), mc	Monitorizarea de control numărul de probe/an (Notele 3, 4 și 5)	Monitorizarea de audit numărul de probe/an (Notele 3 și 5)
	Nota 6	Nota 6
> 100 000	4	1
> 1000 000	4+ 3 pentru fiecare 1000 mc/zi, ca parte din volumul total	1 + 1 pentru fiecare 3 300 mc/zi, ca parte din volumul total
> 10000 000		3 + 1 pentru fiecare 10 000 mc/zi, ca parte din volumul total
> 100000		10 + 1 pentru fiecare 25 000 mc/zi, ca parte din volumul total

Note:

1. Prin zonă de aprovizionare se înțelege o suprafață geografic delimitată, în care apa potabilă provine din una sau mai multe surse, iar calitatea apei poate fi considerată ca fiind aproape uniformă.

2. Volumele de apă sînt calculate ca medii pe o perioadă de un an. Pentru determinarea numărului minim de probe de apă ce trebuie prelevate dintr-o zonă de distribuție, poate fi luat în calcul numărul locuitorilor față de volumul de apă produs sau distribuit, raportul pentru consum fiind de 200 l/ zi / cap de locuitor.

3. În cazul distribuției intermitente de scurtă durată, precum și în cazul distribuției apei din cisterne, numărul de probe va fi stabilit de către centrul teritorial/de performanță de sănătate publică.

4. Numărul de probe și parametri stabiliți în anexa nr. 1 la prezentele Norme pot fi reduși de către centrul teritorial/de performanță de sănătate publică, în cazul în care:

a) rezultatele analizelor probelor prelevate pe o perioadă de cel puțin 2 ani succesivi sînt constante și cu mult mai bune decît cele prevăzute în anexa nr. 1 la prezentele Norme;

b) nu a intervenit nici un factor suplimentar cu potențial de a afecta calitatea apei.

Frecvența de prelevare și analiză nu poate fi redusă în așa măsură încît să conducă la prelevarea a mai puțin de 50% din numărul total de probe prevăzute în tabel, cu excepția situației indicate la punctele 8 și 9 din prezentele Norme.

5. Punctele și frecvența de prelevare, pe cît e posibil, vor fi alese și distribuite uniform în timp și spațiu.

6. Frecvența de prelevare și numărul de probe vor fi stabilite de către centrul teritorial/de performanță de sănătate publică.

10. Frecvența minimă de prelevare și analiză pentru apa potabilă îmbuteliată se face conform tabelului 1B.

Tabelul 1 B

Volumul de apă îmbuteliat zilnic (volum exprimat ca medie anuală), mc	Monitorizarea de control, numărul de probe de prelevat pe an	Monitorizarea de audit, numărul de probe de prelevat pe an
< 10	1	1
> 10	12	1
> 60	1 pentru fiecare 5 mc, ca parte din volumul total	1 pentru fiecare 100 mc, ca parte din volumul total

Anexa nr.3
la Normele sanitare privind
calitatea apei

SPECIFICAȚII pentru analiza parametrilor

În laboratoarele în care se efectuează analiza probelor de apă pentru monitorizare trebuie să fie asigurat controlul calității analitice. Totodată, laboratoarele în cauză vor fi supuse periodic unui control efectuat de o instituție certificată, preferabil membră a Organizației Europene de Acreditare.

1. Parametrii pentru care metodele de analiză sînt specificate:

Bacterii coliforme și Escherichia coli (E. coli) (ISO 9308-1)

Enterococi (ISO 7899-2)

Pseudomonas aeruginosa (EN ISO 12780)

Numărul de colonii la 22°C (EN ISO 6222)

Numărul de colonii la 37° C (EN ISO 6222)

Clostridium perfringens (inclusiv sporii)

Filtrarea prin membrană, urmată de cubarea anaerobă a membranei pe agar m-PC (Nota 1) la 44 @/- 1° C pentru 21 @/- 3 ore. Se numără coloniile de culoare galbenă care se schimbă în roz sau roșu după expunerea la vaporii de hidroxid de amoniu timp de 20 - 30 de secunde.

Notă: Compoziția mediului de agar m-PC este următoarea:

Mediu de bază

Triptoză 30 g

Extract de drojdie 20 g

Sucroză 5 g

Hidroclorid de L-cisteină 1 g

MgSO₄ x 7H₂O 0,1 g

Roșu de bromcresol 40 mg

Agar 15 g

Apă 1 000 ml

Se dizolvă ingredientele mediului bazal, se corectează pH-ul la 7,6 și se autoclavează la 121° C timp de 15 minute.

Se răcește și se adaugă:

D-cicloserină 400 mg

Polimixină-B sulfat 25 mg

ndosil-beta-D-glucozid 60 mg

0,5% soluție sterilizată și filtrată de difosfat de fenoftaleină 20 ml

4,5% FeCl₃ x 6H₂O filtrată și sterilizată 2 ml

Notă. Se admite folosirea altor medii de cultură, omologate pe teritoriul Republicii Moldova, cu caracteristici analogice, admise de Ministerul Sănătății.

2. Parametrii pentru care sînt specificate caracteristicile de performanță:

2.1. Metoda de analiză folosită trebuie să asigure măsurarea cel puțin a unei concentrații egale cu valoarea parametrului (CMA). Pentru parametrii de mai jos caracteristicile de performanță specificate sînt: acuratețea, precizia și limita de detecție:

Parametru	Acuratețea, % din CMA (Nota 1)	Precizia, % din CMA (Nota 2)	Limita de detecție, % din CMA (Nota 3)	Note
Acrilamidă	controlul concentrației conform specificației de producție			
Aluminiu	10	10	10	
Amoniu	10	10	10	
Arsen	10	10	10	
Benzen	25	25	25	
Benz(a)piren	25	25	25	

Bor	10	10	10	
Bromați	10	10	10	
Cadmiu	10	10	10	
Cloruri	10	10	10	
Clorură de vinil	controlul concentrației conform specificației de producție			
Conductivitate	10	10	10	
Crom	10	10	10	
Cianuri totale	10	10	10	Nota 4
Cianuri libere	10	10	10	
Cupru	10	10	10	
1,2-dicloreten	25	25	10	
Epilorhidrină	controlul concentrației conform specificației de producție			
Fluor	10	10	10	
Hidrocarburi policiclice aromatice	25	25	25	Nota 5
Mangan	10	10	10	
Mercur	10	10	10	
Nichel	10	10	10	
Nitrați	10	10	10	
Nitriți	10	10	10	
Oxidabilitate	25	25	10	Nota 6
Pesticide	25	25	25	Nota 7
Plumb	10	10	10	
Seleniu	10	10	10	
Sodiu	10	10	10	
Stibiu	25	25	25	
Sulfat	10	10	10	

Tetracloretan	25	25	10	Nota 8
Tricloretenă	25	25	10	Nota 8
Trihalometani - Total	25	25	10	Nota 5

Note:

1. Acuratețea este eroarea sistematică și este exprimată ca diferența dintre valoarea medie a unui număr mare de determinări repetate și valoarea adevărată (conform definiției standardului ISO 5725).
 2. Precizia este eroarea aleatoare și este exprimată ca deviația standard a dispersiei rezultatelor față de o valoare medie (conform definiției standardului ISO 5725).
 3. Limita de detecție se consideră a fi:
 - a) o valoare de 3 ori mai mare decât deviația standard asociată unui număr de determinări, pentru o probă simplă de apă, conținând o concentrație mică a parametrului;
 - b) o valoare de 5 ori mai mare decât deviația standard a unei probe martor pentru fiecare serie de probe.
 4. Metoda va determina cianurile totale sub toate formele.
 5. Caracteristicile de performanță se aplică individual pentru substanțele specificate, la 25% din valoarea parametrilor menționați în anexa nr. 1 la prezentele Norme.
 6. Oxidarea se va efectua timp de 10 minute la 100° C în mediu acid, folosind permanganat de potasiu.
 7. Caracteristicile de performanță se aplică individual pentru fiecare pesticid și depind de pesticidul respectiv. În prezent, această limită de detecție nu este realizabilă pentru toate pesticidele, dar trebuie să constituie un obiectiv de realizat.
 8. Caracteristicile de performanță se aplică individual pentru substanțele specificate, la 50% din valoarea parametrilor menționați la anexa nr.1 la prezentele Norme.
- 2.2. Pentru concentrația ionilor de hidrogen, prin metoda de analiză aplicată trebuie să poată fi măsurată o concentrație egală cu CMA, cu o acuratețe și o precizie de 0,2 unități de pH.
3. Parametrii pentru care nu sînt specificate performanțele metodelor de analiză:
- Carbon organic total
 - Culoare
 - Gust
 - Miros
- Turbiditate (Pentru monitorizarea turbidității în apa de suprafață tratată, prin metoda de analiză aplicată trebuie să se măsoare cel puțin concentrații egale cu valoarea parametrilor (CMA), cu o acuratețe și o precizie de 25%).

Regulamentul cu privire la băuturile nealcoolice

I. Generalități

1. Regulamentul cu privire la băuturile nealcoolice (în continuare – Regulament) stabilește cerințele față de calitatea și inofensivitatea băuturilor nealcoolice, precum și cerințe suplimentare de etichetare și de plasare pe piață a băuturilor nealcoolice.

2. În sensul prezentului Regulament, următorii termeni se definesc după cum urmează:

băuturi nealcoolice - băuturi care conțin cel mult 0,5% în volum de alcool (măsurat la temperatura de 200C) și sînt fabricate din apă potabilă, cu adaos de aditivi alimentari, sucuri, inclusiv concentrate, de fructe și/sau legume, siropuri de fructe, pomușoare și/sau de plante aromatice, arome și/sau substanțe aromatizate, zaharuri naturale (zahăr, fructoză, glucoză), îndulcitori, miere, fiind îmbuteliate, saturate sau nu cu dioxid de carbon. Băuturile fermentate cu conținutul în alcool de pînă la 1,2% în volum se consideră băuturi nealcoolice;

băuturi cu suc de fructe și/sau de legume - băuturi nealcoolice care conțin cel puțin 4% de suc de fructe și/sau legume;

băuturi cu valoare energetică redusă - băuturi nealcoolice care conțin îndulcitori și a căror valoare energetică a fost redusă cu cel puțin 30% în raport cu băutura originală, fabricată cu adaos de zahăr și fără adaos de îndulcitori;

băuturi nealcoolice aromatizate - băuturi nealcoolice, fabricate din apă potabilă, cu adaos de arome și/sau de substanțe aromatizate, cu sau fără adaosul altor materii prime specificate la definiția „băuturi nealcoolice”, în general saturate cu dioxid de carbon;

băuturi praf - amestec a diferite materii prime, specificate la definiția „băuturi nealcoolice” în formă de praf, granule sau tablete, destinate producerii de băuturi nealcoolice prin reconstituire;

băuturi răcoritoare - băuturi nealcoolice aromatizate, fabricate din apă potabilă, concentrate pentru băuturi sau materiile prime pentru producerea lor, în general saturate cu dioxid de carbon;

concentrate pentru producerea de băuturi nealcoolice - produse care conțin cel mult 0,5% în volum de alcool (măsurat la temperatura de 20oC) și materiile prime specificate la definiția „băuturi nealcoolice”, destinate producerii băuturilor nealcoolice prin diluție, conform proporției recomandate de producător;

concentrate pentru băuturi - amestec condensat de diferite materii prime utilizate la fabricarea băuturilor nealcoolice, destinate producerii băuturilor prin diluție;

cvas - băutura nealcoolică, cu un conținut de alcool de pînă la 1,2% în volum, fabricat prin fermentarea alcoolică sau alcoolică și lactică incompletă a extractelor de cereale, precum și a extractelor din legume, fructe și pomușoare, precum și a altor materii prime de origine vegetală și a produselor ce conțin zaharuri naturale, cu sau fără adaosul ulterior al aditivilor gustativi aromatici;

sirop - concentrate ce conțin mai mult de 50% în masă de zaharuri naturale.

II. Cerințe privind materia primă de bază și materialele auxiliare

3. Apa folosită pentru fabricarea băuturilor nealcoolice trebuie să corespundă, din punctul de vedere al calității și inofensivității, prevederilor actelor normative în vigoare privind apa potabilă.

4. Alte materii prime ce pot fi folosite la fabricarea băuturilor nealcoolice sînt:

zahăr, glucoză și fructoză;

sucuri de fructe și/sau legume, inclusiv sucuri concentrate;

siropuri de fructe, pomușoare și/sau plante aromatice recunoscute ca inofensive pentru consumul uman alimentar;

arome naturale (inclusiv macerate sau uleiuri), identic naturale sau artificiale, substanțe aromatizate;

miere;
 materie primă cerealieră sau produse de prelucrare a cerealelor;
 drojzii de panificație sau cultură pură de levuri;
 dioxid de carbon.

5. Utilizarea aditivilor alimentari se efectuează în conformitate cu prevederile Normelor și regulilor sanitare privind aditivii alimentari, nr.06.10.3.46 din 17 decembrie 2001 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.50-52, art.123, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.5-8, art.12).

6. Calitatea și inofensivitatea materiei prime și ale materialelor auxiliare utilizate la fabricarea băuturilor nealcoolice trebuie să corespundă actelor normative în vigoare.

7. Indicii de puritate și de inofensivitate ai aditivilor alimentari trebuie să corespundă cerințelor prevăzute în actele normative naționale, iar în lipsa acestora - specificațiilor Comitetului mixt de experți al FAO/OMS (Organizația pentru Agricultură și Alimentație/Organizația Mondială a Sănătății) (JECFA) pentru aditivii alimentari.

III. Tratamente permise

8. Băuturile nealcoolice pot fi fabricate pasteurizate (fără adaos de conservant) și nepasteurizate (cu sau fără adaos de conservant).

IV. Clasificarea băuturilor nealcoolice și a concentratelor pentru producerea lor, cerințe de calitate și inofensivitate

9. Băuturile nealcoolice se clasifică în grupe și subgrupe și trebuie să prezinte următoarele semne organoleptice:

Clasificarea			Semne organoleptice	
Tipul	Grupa	Subgrupa	Aspect	Gust și miros
Băuturi nealcoolice	Băuturi nealcoolice aromatizate	Băuturi cu suc de fructe sau legume	De la limpede la turbure, posibil cu sediment neînsemnat, fără impurități străine	Corespunzător ingredientelor utilizate, fără gust și miros străin
		Băuturi răcoritoare		
		Băuturi fermentate (cvas)		
Concentrate pentru producerea băuturilor nealcoolice	Concentrate de fructe sau legume		De la opalescent la turbure cu sediment, fără impurități străine	
	Concentrate pentru băuturi	Sirop	De la limpede la turbure, posibil cu sediment neînsemnat, fără impurități străine	
		Băutură praf	Praf, granule sau tablete, fără impurități străine	

10. Conținutul de elemente toxice în băuturile nealcoolice nu va depăși următoarele limite maxime, mg/dm³:

Plumb	0,3
Arsen	0,1
Cadmiu	0,03
Mercur	0,005

11. Băuturile nealcoolice trebuie să corespundă următoarelor cerințe microbiologice:

<i>Denumirea produselor</i>	<i>Număr germeni mezofil – aerobi și facultativ - anaerobi, unități formatoare colonii (UFC)/cm³ maximal</i>	<i>Bacterii coliforme, nu se admit în (cm³):</i>	<i>Microorganisme patogene, inclusiv salmonela, nu se admit în (cm³):</i>	<i>Drojii și mucegaiuri, UFC/cm³ maximal</i>	<i>Note</i>
<i>Băuturi nealcoolice nepasteurizate și fără adaos de conservant, cu stabilitatea de pînă la 30 de zile</i>	30	333	25	100	
<i>Băuturi nealcoolice, inclusiv cu adaos de sucuri, cu stabilitatea de peste 30 de zile:</i>					
<i>cu adaos de zaharuri naturale</i>	-	100	100	15*	<i>*UFC/100 cm³, maximal</i>
<i>cu adaos de îndulcitori</i>	100*	100	100	-	<i>*Numărul microorganismelor mezofil aerobe</i>
<i>cu adaos de suc</i>	-	100	100	40*	<i>* Volumul (cm³) în care nu se admit</i>
<i>Concentrate (lichide, paste, praf, granule, tablete) pentru băuturi nealcoolice în ambalaj de desfacere</i>	5·104*	1,0	25	10**	<i>* Cu excepția concentratelor ce conțin bicarbonat de sodiu ** Volumul (cm³) sau masa (g) în care nu se admite</i>
<i>Siropuri nepasteurizate</i>	-	1,0	25	50*	<i>*UFC/10 cm³, maximal</i>
<i>Siropuri pasteurizate turnate fierbinți</i>	-	1,0	25	40*	<i>*Volumul (cm³) în care nu se admit</i>

<i>Băuturi fermentate:</i>					
<i>Cvasuri filtrate nepasteurizate preambalate în PET</i>		10	25		
<i>Cvasuri filtrate pasteurizate</i>	10	10	25	100	

12. Conținutul de cofeină nu va depăși 150 mg/dm³ în băuturile nealcoolice care conțin cofeină și 400 mg/dm³ - în băuturile nealcoolice speciale cu adaos de cofeină.

13. Conținutul de chinină în băuturile nealcoolice nu va depăși 85 mg/dm³.

14. Parametrii de calitate și inofensivitate în băuturile nealcoolice, inclusiv determinarea masei și volumului, se efectuează cu mijloace de măsurare adecvate, legalizate și verificate metrologic.

V. Etichetarea

15. Etichetarea băuturilor nealcoolice se efectuează în conformitate cu Normele privind etichetarea produselor alimentare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.996 din 20 august 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.198-199, art.1046), Normele sanitare privind etichetarea nutrițională, etichetarea produselor alimentare cu destinație dietetică specială, etichetarea produselor alimentare modificate genetic sau obținute din organisme modificate genetic”, nr.01-04 din 31 mai 2004 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.138-146, art.281), cu următoarele modificări, completări și precizări:

denumirea „sirop” poate fi utilizată cu referință la concentratele pentru băuturi care conțin mai mult de 50% în masă de zaharuri naturale;

prin etichetare va fi indicată valoarea energetică, exprimată în kcal/100 cm³;

referitor la băuturile praf, informația va fi indicată pentru produsul preparat pentru consum;

dacă conținutul în dioxid de carbon constituie minim 2g/l, pe etichetă se va specifica că băutura este saturată;

dacă conținutul în dioxid constituie mai puțin de 2 g/l, pe etichetă se va specifica că băutura este nesaturată;

pentru băuturile cu valoare energetică redusă, eticheta va conține informații despre conținutul zaharurilor naturale și al îndulcitorilor utilizați;

în cazul în care nu a fost adăugat zahăr, pe etichetă se va face inscripția „Fără adaos de zahăr”;

în cazul în care valoarea energetică a fost redusă cu 30% în comparație cu băutura originală, fabricată cu adaos de zahăr, pe etichetă se face inscripția „Cu valoare energetică redusă”;

în cazul în care băutura nealcoolică conține îndulcitorul „aspartam”, pe etichetă se va face inscripția „Conține sursă de fenilalanină”.

16. Chinina și cofeina, utilizate ca substanțe aromatizante la fabricarea băuturilor nealcoolice, vor fi menționate prin denumire în lista ingredientelor imediat după termenul „aromatizator”.

17. Băuturile nealcoolice care conțin cofeină din orice sursă, în proporție de 150 mg/dm³ sau mai mult, vor avea aplicată pe etichetă mențiunea „Conținut sporit de cofeină”, urmată de conținutul cofeinei, exprimat în mg/100 cm³, și înscrisă în același câmp de vedere cu denumirea sub care este comercializat produsul.

18. Etichetarea băuturilor nealcoolice care conțin ingrediente obținute din organisme modificate genetic, aditivi alimentari modificați genetic se va efectua în conformitate cu Normele sanitare privind etichetarea nutrițională, etichetarea produselor alimentare cu destinație dietetică specială, etichetarea produselor alimentare modificate genetic sau obținute din organisme modificate genetic, nr.01-04 din 31 mai 2004.

19. La etichetarea băuturilor nealcoolice nu se admit declarații de sănătate.
20. Devierile în negativ pentru masă și volum sînt specificate în anexa la prezentul Regulament.

VI. Depozitarea și transportarea

21. Băuturile nealcoolice în ambalaje transparente vor fi depozitate și transportate astfel, încît să fie protejate de acțiunea razelor solare directe.

22. Băuturile nealcoolice vor fi depozitate și comercializate în locuri ferite de îngheț și de acțiunea directă a razelor solare.

[Pct.22 în redacția HG688 din 13.11.09, MO166-168/20.11.09 art.766]

VII. Controlul asupra respectării prezentului Regulament

23. Controlul asupra respectării prezentului Regulament se pune în sarcina organelor abilitate.

24. Pentru nerespectarea prevederilor prezentului Regulament, persoanele vinovate, inclusiv persoanele cu funcții de răspundere ale organelor de control, poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

Anexă
la Regulamentul privind
băuturile nealcoolice

Devierile permise în negativ pentru masă și volum

Volumul ambalajului de consum (sticle, cutii, pungi etc.)	Discrepanța
Pînă la 50 g sau 50 ml	9 %
Mai mare de 50 g sau 50 ml pînă la 100 g sau 100 ml	4,5 g sau 4,5 ml
Mai mare de 100 g sau 100 ml pînă la 200 g sau 200 ml	4,5 %
Mai mare de 200 g sau 200 ml pînă la 300 g sau 300 ml	9 g or 9 ml
Mai mare de 300 g sau 300 ml pînă la 500 g sau 500 ml	3 %
Mai mare de 500 g sau 500 ml pînă la 1000 g sau 1000 ml	15 g sau 15 ml
Mai mare de 1,0 kg sau 1,0 litri	1,5 %

NOTĂ:

În anexa nr.4, sintagma „Agenția de Stat pentru Geologie „AGeoM” se substituie cu sintagma „Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale” prin *HG485 din 12.08.09, MO124-126/14.08.09 art.536*

**Regulament
cu privire la apele minerale medicinale**

I. Generalități

1. Regulamentul cu privire la apele minerale medicinale (în continuare - Regulament) este elaborat în baza Legii nr. 1456-XII din 25 mai 1993 cu privire la activitatea farmaceutică și în corespundere cu Directiva Uniunii Europene 2001/83/EEC privind codul comunitar referitor la produsele medicinale pentru uz uman, ținând cont de prevederile Directivei Uniunii Europene 80/777/EEC privind armonizarea legislației țărilor-membre în domeniul utilizării și comercializării apelor minerale naturale.

2. Scopul Regulamentului

Prezentul Regulament vizează zăcămintele de ape subterane recunoscute ca ape minerale medicinale și reglementează procedura de recunoaștere și aprobare a apelor minerale medicinale, stabilește cerințele privind calitatea acestora, având drept obiectiv protecția sănătății umane împotriva efectelor oricărui tip de contaminare a apei minerale. Regulamentul se referă la toate apele minerale medicinale, recunoscute ca atare, îmbuteliate pentru comercializare ca produs farmaceutic sau folosite pentru uz intern și extern în condiții de stațiune balneară sau centre medicale de recuperare.

3. Prevederile Regulamentului

Prezentul Regulament:

- a) implică identificarea și recunoașterea oficială a apelor minerale medicinale;
- b) prescriu condiții de exploatare a sursei de apă minerală medicinală;
- c) stabilește criteriile microbiologice și chimice ale apei minerale medicinale;
- d) reglementează comercializarea apelor minerale medicinale îmbuteliate și stabilesc etichetarea obligatorie a particularităților acestora;
- e) reglementează utilizarea zăcămintelor de ape minerale medicinale în condiții de stațiune balneară;
- f) stabilesc semnele comerciale utilizate pentru ape minerale medicinale îmbuteliate;
- g) conțin cerințe și restricții privind etichetarea și publicitatea;
- h) prevăd controale periodice ale surselor de apă minerală naturală de către organele abilitate de stat;
- i) argumentează statutul pentru restricții etc.

4. Definiții

În sensul prezentului Regulament, următorii termeni se definesc după cum urmează:

apă minerală medicinală - apă care provine dintr-o sursă naturală – izvor, lac sau foraj, având limite concrete geografice și hidrogeologice, întrunind cel puțin una din următoarele condiții:

- a) conținut de săruri minerale dizolvate peste 1g/l;
- b) prezența unor elemente chimice cu acțiune farmacologică cunoscută, în proporții minim necesare;

- c) conținut de gaze dizolvate cu efecte biologice, în concentrații stabilite – 1000mg/l CO₂, 1mg/l H₂S;
- d) temperaturi de peste 20°C, indiferent de conținutul mineral care le conferă caracteristica de ape termale;
- e) existența unei acțiuni terapeutice recunoscute științific, situație ce le conferă acestor ape minerale statut de medicament, fiind interzisă orice modificare sau prelucrare prin adăugare sau extragere de substanțe, cu excepția dioxidului de carbon;

ape termale - ape extrase din subteran sau emergente la suprafață cu o temperatură mai mare cu 20°C;

stațiune balneară – instituție situată în apropierea unei surse de ape termale sau minerale medicinale ce oferă asistență medicală și facilități pentru aplicarea tehnicilor hidroterapeutice;

hidroterapie – diferite tehnici de aplicare a apei ca remediu terapeutic pentru diferite maladii (băi, dușuri, jeturi).

marcă comercială - denumirea cu care apa minerală medicinală îmbuteliată se comercializează și indică o oarecare clasificare calitativă, marcă comercială sau o denumire imaginată.

Apa minerală medicinală se deosebește de alte ape prin:

- a) conținutul specific de substanțe minerale din apă sau prin microbismul său specific, ce pot imprima apei anumite calități terapeutice;
- b) obținerea ei directă din surse naturale emergente sau din sonde forate ce exploatează straturi acvifere subterane. În aceste condiții, se iau toate măsurile de prevenire a poluării sau influenței din exterior asupra proprietăților chimice și fizice ale apei minerale naturale;
- c) stabilitatea componenței compușilor chimici, fără fluctuații naturale semnificative;
- d) colectarea și extragerea ei în condiții ce garantează puritatea microbiană și stabilitatea componenților chimici de bază;
- e) îmbutelierea în ambalaje de desfacere nemijlocit lângă sursă, cu respectarea condițiilor speciale de igienă;
- f) respectarea componenței naturale, fără a fi supusă oricărui tip de tratare suplimentară, cu excepția celor prevăzute de prezentul Regulament.

II. Domeniul de aplicare

5. Prezentul Regulament se referă numai la apele minerale medicinale, recunoscute ca atare de autoritățile competente, cu un conținut specific din punctul de vedere microbiologic și chimic, bogate în săruri minerale și care conțin anumite substanțe biologice active în concentrații terapeutice, hidrogen sulfurat, cu un nivel specific de radioactivitate, temperatură, pH.

Apele minerale medicinale trebuie să fie recunoscute ca atare de către Ministerul Sănătății, conform criteriilor stabilite în anexa nr. 1 la prezenta hotărâre, după efectuarea unor cercetări speciale în domeniul medical care, prin conținutul său specific, au efect terapeutic asupra organismului uman. Acest efect terapeutic se determină de către instituțiile abilitate ale Ministerului Sănătății - Agenția Medicamentului, în comun cu Centrul Național de Sănătate Publică în baza cercetărilor medicale speciale sau prin analogie cu alte ape medicinale similare ca componență și proprietăți.

6. Apele minerale medicinale se clasifică în următoarele categorii:

- 1) în funcție de modul de utilizare:
 - a) cură internă pentru băut – crenoterapie (ingestie), aerosoli și inhalații;
 - b) administrare parenterală sub formă injectabilă;
 - c) cură externă sub formă de băi în căzi individuale, în bazine de balneatie, în bazine de kinetoterapie, în piscine și solarii, precum și sub formă de irigații medicinale;
- 2) în funcție de nivelul de mineralizare:

a) ape minerale cu mineralizări de peste 1g/l substanțe solide dizolvate, divizate în: ape minerale cu mineralizare medie de 1-15 g/l, ape minerale concentrate cu mineralizare de 15-35g/l, ape minerale foarte concentrate cu mineralizare de 35-150 g/l, ape minerale de mare concentrație cu mineralizare de peste 150 g/l;

b) ape minerale cu mineralizări sub 1 g/l substanțe solide dizolvate - oligominerale, care au componenți biologici activi ce le imprimă caracterul specific și care se divizează în: ape oligominerale sulfuroase, ape oligominerale feruginoase, ape oligominerale carbogazoase și altele asemenea și ape oligominerale termale, în funcție de temperatură;

3) în funcție de compoziția fizico-chimică:

a) oligometalice – acratice;

b) alcaline și alcalino-terose – bicarbonatate, sodice, calcice, magneziene;

c) clorurate-sodice-sărâte;

d) sulfatate (conțin sulfați peste 600mg/l);

e) carbogazoase (conțin CO₂ natural dizolvat peste 1000mg/l);

f) feruginoase (conțin Fe natural peste 10mg/l);

g) bromurate (conțin Br natural peste 25mg/l);

h) iodurate (conțin I natural peste 5mg/l);

i) arsenicale (conțin As natural peste 0,7mg/l);

j) radioactive (conțin radium natural peste 2 Bq/l);

k) borurate (conțin H₃BO₃ natural peste 35mg/l);

l) silicate (conțin H₂SiO₃ natural peste 50mg/l);

m) sulfuroase (conțin sulfuri naturale peste 1mg/l);

n) organice (conțin substanțe organice calculate în ioni de carbon peste 5mg/l);

4) în funcție de temperatura apei:

a) ape reci -T < 20°C;

b) ape hipotermale -T =20 - 30°C;

c) ape termale -T= 31-38°C;

d) ape hipertermale -T>38°C;

5) în funcție de valoarea pH-ului:

a) ape superacide - pH < 3,5;

b) ape acide - pH =3,5 -5,5;

c) ape acidulate - pH = 5,5 -6,8;

d) ape neutre - pH -6,9 -7,1;

e) ape slab alcaline - pH =7,2 -8,5;

f) ape alcaline - pH > 8,5.

III. Îmbutelierea și comercializarea apelor minerale medicinale îmbuteliate

7. Îmbutelierea apelor minerale medicinale

7.1. Îmbutelierea apelor minerale medicinale potabile destinate comercializării pentru consum uman ca remediu terapeutic se efectuează la întreprinderi autorizate în acest scop de către Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice și Agenția Medicamentului.

7.2. Autorizația de producere a apelor minerale medicinale îmbuteliate este eliberată de Centrul Național de Sănătate Publică, după examinarea datelor privind proprietățile apei, conform anexei nr.1 la prezentul Regulament, în comun cu Agenția Medicamentului, în modul stabilit pentru autorizarea fabricării medicamentelor.

7.3. Sub aspectul fabricării și comercializării, apele minerale medicinale se atribuie la medicamente. Denumirile de ape minerale medicinale se includ în Nomenclatorul de stat al medicamentelor. Certificatul de înregistrare a apelor minerale medicinale îmbuteliate este eliberat de Agenția Medicamentului.

7.4. Fabricarea apelor minerale medicinale îmbuteliate se efectuează la întreprinderi autorizate și licențiate, conform unei tehnologii speciale de îmbuteliere, cu respectarea normelor specifice în vigoare.

7.5. Apele minerale medicinale îmbuteliate se utilizează în medicină la recomandarea medicilor sau/și farmaciștilor și se comercializează prin intermediul farmaciilor comunitare, iar eliberarea apelor se face fără prescriere medicală (lista OTC).

7.6. Apele minerale medicinale îmbuteliate necesită a fi păstrate în condiții adecvate – ferite de lumină, la temperaturi scăzute, iar termenul de păstrare nu trebuie să depășească 3 luni.

7.7. Nici o apă minerală medicinală îmbuteliată, provenită din alte țări, nu poate fi comercializată pe teritoriul Republicii Moldova fără a fi recunoscută ca atare și certificată de autoritățile naționale competente, în conformitate cu prevederile prezentului Regulament.

8. Condițiile de exploatare a surselor de apă minerală medicinală

8.1. Sursele de apă minerală medicinală sînt de interes public și, din aceste considerente, ele trebuie exploatate și protejate corespunzător.

8.2. În baza rezultatelor prospecțiunilor hidrogeologice efectuate de către **Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale**, se elaborează schema tehnologică de exploatare a zăcămintului de ape minerale medicinale, care se supune expertizei igienice și ecologice de stat, în modul stabilit de legislația în vigoare.

8.3. Exploatarea sursei de apă minerală naturală se autorizează de către Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice, dacă s-a constatat că apa corespunde criteriilor stabilite de prezentul Regulament.

8.4. Recepția și darea în exploatare a stațiunilor balneoclimaterice, întreprinderilor de exploatarea zăcămintelor și surselor de ape minerale medicinale izolate se efectuează cu acordul organelor supravegherii sanitaro-epidemiologice de stat și serviciilor geologic și ecologic de stat, cu perfectarea documentației oficiale, în conformitate cu legislația în vigoare.

8.5. Pentru a preveni epuizarea rezervelor, agenții economici efectuează exploatarea zăcămintelor și surselor de ape minerale în conformitate cu schemele tehnologice de exploatare a zăcămintelor, elaborate în baza resurselor existente, prevederilor autorizației de folosință specială a apei, instalațiilor de captare ce corespund proiectului, cu observări sistematice asupra debitului, nivelului, compoziției chimice și proprietăților fizice ale apelor minerale.

8.6. Pentru păstrarea proprietăților naturale ale apei minerale medicinale și pentru prevenirea poluării și demineralizării ei, sursele trebuie să fie captate. Captarea se bazează pe datele obținute în urma lucrărilor hidrogeologice.

Metodele de captare și tipul instalațiilor de captare se stabilesc în proiectele (schemele) de exploatare, pornind de la particularitățile fiecărui zăcămint de ape minerale medicinale.

Captarea trebuie:

- a) să asigure preluarea totală a apei minerale la adîncimea ce corespunde compoziției, debitului și temperaturii optime;
- b) să protejeze apa minerală împotriva pătrunderii apelor freatice, de suprafață, deseori poluate, și de influența nefavorabilă a altor factori naturali, precum și împotriva amestecului cu ape dulci;
- c) să prevină pierderile de apă minerală și gaze;
- d) să asigure efectuarea observărilor de regim necesare.

8.7. Pentru fiecare sursă se construiește un pavilion de asupra instalației de captare, pentru a proteja partea superioară a instalației de acțiunea factorilor atmosferici și a nu permite accesul persoanelor străine la gura sursei.

8.8. Pentru a proteja apa minerală de degradare și a păstra toate proprietățile ei (temperatura, radioactivitatea, conținutul de gaze dizolvate etc.), tubajul sondei, echipamentul pompelor, conductele pentru debitarea apei din surse la locurile de consum, colectoarele de apă pentru acumularea apei minerale și cuvele pentru încălzirea apei se execută din materiale rezistente la coroziune, fiind autorizate spre utilizare de către Ministerul Sănătății.

8.9. Utilajul pentru exploatarea apei trebuie construit în așa mod încât să fie exclusă orice posibilitate de impurificare și păstrate proprietățile apei pe care aceasta le posedă în sursă:

- a) sursa trebuie protejată de riscul impurificării;
- b) utilajul pentru dobândirea apei, țevile și rezervoarele trebuie construite în așa mod încât să reducă minimum schimbările chimice, fizico-chimice sau microbiologice ale apei;
- c) ambalajul trebuie prelucrat sau confecționat în așa fel încât să micșoreze la minimum influența asupra caracteristicilor microbiologice și chimice ale apei;
- d) utilajul de spălat vesela și de îmbuteliere și toate celelalte aspecte ale exploatării trebuie să corespundă cerințelor igienice;
- e) conform pct.8.3. din prezentul Regulament, apa minerală naturală poate fi transportată numai în recipientele destinate consumatorului final.

8.10. Dacă, în timpul exploatării sursei, se stabilește că apa minerală naturală din sursă este poluată și nu corespunde criteriilor microbiologice stabilite de prezentul Regulament, agentul economic responsabil de exploatarea sursei trebuie să sisteze orice operații legate de extragerea apei, în special procesul de îmbuteliere, pînă cînd poluarea și condițiile ce au condus la poluare nu vor fi înlăturate, iar apa va corespunde cerințelor stabilite.

8.11. Autoritățile abilitate controlează periodic corespunderea calității apei din sursă cerințelor stabilite de prezentul Regulament. Pentru fiecare izvor trebuie să fie afișată denumirea acestuia și compoziția chimică a apei minerale captate.

8.12. Tipurile de control al calității apei din sursele de apă minerală medicinală sînt identice celor de apă minerală naturală, fiind reglementate de Normele sanitare privind utilizarea și comercializarea apelor minerale naturale.

8.13. Exploatarea zăcămintelor și observațiile asupra regimului apelor minerale medicinale se efectuează de către serviciile hidrogeologice ale stațiunilor balneoclimaterice, conform Hotărîrii Guvernului nr. 632 din 18 mai 2002 „Cu privire la studierea, utilizarea și protecția apelor minerale”.

9. Criterii de calitate a apei minerale medicinale

A. Criterii microbiologice

9.1. Numărul total de colonii revitalizabile dintr-o apă minerală naturală la sursă trebuie să corespundă populației microbiene normale din apă și să facă dovada existenței unei protecții eficiente a sursei împotriva tuturor tipurilor de contaminare. Numărul total de colonii va fi determinat conform prevederilor subpunctului 3) al pct.2 din anexa nr.1 la prezentul Regulament.

9.2. După îmbuteliere numărul total de germeni nu poate depăși 100/ml, la o temperatură cuprinsă între 200C - 220C, în 72 de ore, pe agar-agar sau pe un amestec agar-gelatină, și 20/ml la o temperatură de 370C, în 24 de ore, pe agar-agar. Numărul total de germeni va fi măsurat într-un interval de 12 ore de la îmbuteliere, apa fiind păstrată pe această durată la temperatura de 40C @/- 10C.

9.3. La sursă, în mod normal, aceste valori nu trebuie să depășească 20 germeni/ml, la o temperatură cuprinsă între 200C - 220C, în 72 de ore, și, respectiv, 5 germeni/ml, la o temperatură de 370C, în 24 de ore, cu mențiunea că acestea trebuie considerate valori de referință și nu concentrații maxime permise.

9.4. La sursă și în timpul comercializării o apă minerală medicinală nu trebuie să conțină:

- a) paraziți și microorganisme patogene;
- b) Escherichia coli și alte bacterii coliforme și streptococi fecali în 250 ml de eșantion examinat;
- c) bacterii anaerobe sulfitoreductoare cu înmulțire prin spori în 50 ml de eșantion examinat;
- d) Pseudomonas aeruginosa în 250 ml de eșantion examinat.

9.5. Numărul total de bacterii dezvoltate într-o apă minerală medicinală poate fi doar cel care rezultă din creșterea normală a conținutului de bacterii pe care l-a avut la sursă.

B. Parametrii chimici ai apelor minerale medicinale se cercetează conform listei specificate în anexa nr.2 la prezentele Norme, iar normele admisibile se stabilesc în conformitate cu pct.5 al anexei nr.1 la prezentul Regulament.

9.6. Se interzice exploatarea sau îmbutelierea apei minerale medicinale, care conține careva din substanțele menționate în anexa nr.1 la prezentul Regulament în valori ce depășesc concentrațiile admisibile corespunzătoare fiecărui component sau conțin un oarecare alt component în concentrații ce fac această apă necorespunzătoare.

9.7. În apele minerale naturale sub limita de detecție a metodei trebuie să se conțină următoarele impurități: detergenți anionactivi, pesticide și clor-bifenili, ulei mineral, hidrocarburi policiclice aromatice.

10. Controlul calității apelor minerale medicinale

10.1. Responsabil de controlul calității apelor minerale medicinale este stațiunea balneară care exploatează zăcămintul sau producătorul apelor minerale medicinale îmbuteliate. Controlul se efectuează conform prevederilor anexei nr.2 la prezenta hotărâre, în baza programului inclus stabilit în normele tehnice ale producătorului, coordonate cu Centrul Național de Sănătate Publică.

10.2. Controlul de stat al calității apelor minerale medicinale este exercitat de Centrul Național de Sănătate Publică, în conformitate cu Documentația Analitico-Normativă, aprobată la etapa înregistrării lor în Republica Moldova.

10.3. Cheltuielile ce țin de efectuarea analizelor de laborator ale calității apelor minerale medicinale sînt suportate de către agenții economici ce exploatează zăcămintele, importă, produc sau distribuie ape minerale medicinale.

10.4. Prelevarea probelor medii de ape minerale medicinale pentru control se efectuează de către reprezentantul Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice în prezența specialistului responsabil de calitate în unitatea producătoare/importatoare.

10.5. Producătorii autohtoni, în termen de pînă la 5 zile de la producere, prezintă Centrului Național de Sănătate Publică cererea pentru efectuarea prelevării de probe și controlul de stat al calității.

10.6. Agenții economici importatori, în termen de pînă la 5 zile după importare, depun în adresa Centrului Național de Sănătate Publică cerere pentru prelevarea de probe și efectuarea controlului de stat al calității, copia autorizației de import, inclusiv specificația (anexa) la contract, legalizată cu ștampila umedă a Agenției Medicamentului (la efectuarea primei partide de import) și copia invoice-lui perfectat vama în două exemplare. La importarea partidelor ulterioare de ape minerale medicinale, conform aceluiași autorizații de import și specificații (anexe), se prezintă numai copia invoice-lui (în două exemplare), indicîndu-se în cerere numărul autorizației de import.

În cadrul întreprinderilor importatoare se efectuează, în mod obligatoriu, controlul de recepție al apei, în conformitate cu reglementările în vigoare, cu sortarea preventivă, conform denumirilor, divizărilor și seriilor.

10.7. Reprezentantul Centrului Național de Sănătate Publică se deplasează la întreprinderea solicitantă în decurs de pînă la 5 zile de la înregistrarea cererii și efectuează controlul într-un termen de pînă la 30 zile lucrătoare de la înregistrarea mostrelor.

10.8. Pentru seriile de ape minerale medicinale autohtone și de import, a căror calitate corespunde prevederilor prezentului Regulament, se eliberează un certificat igienic în forma aprobată de actele normative în vigoare. Documentul ce atestă calitatea unui lot fabricat/importat de o întreprindere se referă numai la lotul unic fabricat/importat pentru care s-au prelevat probe medii de mostre.

10.9. Pentru seriile de ape minerale medicinale, a căror calitate nu corespunde prevederilor prezentului Regulament, se eliberează numai buletinul de analiză. Aceste serii sînt interzise pentru distribuire și comercializare pe teritoriul Republicii Moldova. În acest caz, unitatea care a produs/importat lotul apei prezintă producătorului/furnizorului reclamație, în modul stabilit. Seriile rebutate urmează a fi restituite producătorului/furnizorului pentru a fi puse

în carantină sau nimicite, în conformitate cu legislația în vigoare, pe parcursul a cel mult 2 luni de la data emiterii buletinului de analiză. Întreprinderea autohtonă producătoare de ape minerale curative aplică aceeași procedură ca și în cazul apelor de import. Apele minerale medicinale îmbuteliate falsificate vor fi supuse obligator nimicirii, în modul stabilit.

11. Import, export și reexport de ape minerale medicinale

11.1. Importul de ape minerale medicinale se efectuează în baza autorizației de import, eliberate de Agenția Medicamentului, în modul stabilit de Ministerul Sănătății.

11.2. Pentru import sînt admise numai apele minerale medicinale autorizate în Republica Moldova. Exportul și reexportul apelor minerale medicinale se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare.

IV. Etichetarea și publicitatea

12. Etichetarea

12.1. Pe eticheta apelor minerale medicinale îmbuteliate se indică:

- a) denumirea locului unde se exploatează sursa și denumirea sursei, fîntînii arteziene; enumirea întreprinderii producătoare și adresa acesteia;
- b) componența apelor conform analizelor oficiale existente (indicîndu-se numărul procesului-verbal de încercări și instituția respectivă, informația despre conținutul analitic al apei, inclusiv compușii ce caracterizează componența ei);
- c) marca comercială a apei;
- d) termenul de valabilitate și precauții speciale de păstrare;
- e) în cazul utilizării ambalajelor PET, se face mențiunea „Ambalaj de unică folosință”;
- f) numărul autorizației ce permite plasarea pe piață a apei minerale medicinale;
- g) metoda de administrare;
- h) toate indicațiile trebuie să fie vizibile, clare, descifrabile și persistente.

12.2. Nu se admite comercializarea apei minerale care nu este etichetată în corespundere cu prezentul Regulament.

13. Informația și publicitatea

13.1. Informația și publicitatea se permite numai pentru apele minerale medicinale înregistrate în Republica Moldova.

13.2. Informația pentru apele minerale medicinale trebuie să întrunească următoarele cerințe:

- a) să fie veridică, obiectivă și bazată pe documente oficiale;
- b) să nu stimuleze populația la folosirea excesivă a apelor minerale medicinale;
- c) să nu producă o impresie exagerată despre compoziția și originea apelor minerale medicinale sau despre proprietățile lor medicale;
- d) să nu sugereze consumatorului că administrarea apei minerale medicinale va ameliora starea sănătății, iar renunțarea se va solda cu agravarea ei;
- e) în realizarea spoturilor publicitare ale apelor minerale medicinale să nu se admită încurajarea consumului excesiv al acestor ape;
- f) în materialele publicitare să fie indicat numărul de înregistrare în Republica Moldova.

13.3. Agenții economici prezintă materialele publicitare în adresa Centrului Național de Sănătate Publică pentru avizare, unde se organizează recepția, expertiza materialelor publicitare, cu eliberarea avizului. Modificările și completările conținutului materialului publicitar se avizează în același mod. Materialul publicitar avizat este valabil pe o perioadă de 6 luni.

14. Restricții de etichetare și publicitate

14.1. Nici o descriere, atribuire a numelui personal, marcă comercială, emblemă, ilustrație sau alt semn, simbolic sau nu, nu trebuie aplicate pe etichetă sau în publicitatea apei minerale medicinale, dacă ele atribuie apei caracteristici pe care ea nu le posedă.

14.2. Nici o indicație, ce atribuie particularități profilactice sau terapeutice pentru sănătatea omului, nu poate fi aplicată pe etichetă sau în publicitatea apei minerale medicinale,

dacă aceasta nu este demonstrată de examenele medicale conform anexei nr.1 la prezentul Regulament.

V. Punerea în aplicare a Regulamentului

15. Implementarea

15.1. Implementarea prezentului Regulament se pune în sarcina organelor de stat abilitate în domeniul vizat.

15.2. În cazul depistării încălcărilor prevederilor prezentului Regulament, organele de stat abilitate din domeniul supravegherii de stat a sănătății publice aplică măsuri administrative, conform Codului cu privire la contravențiile administrative.

[Pct.15.2 modificat prin HG384 din 12.05.10, MO78-80/21.05.10 art.455]

16. Termene de aplicare

16.1. Anexele nr.1-2 sînt parte componentă a prezentului Regulament.

16.2. Prezentul Regulament intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial.

16.3. La data intrării în vigoare a prezentului Regulament, se abrogă orice alte dispoziții care contravine acestuia.

16.4. Agenții economici, producători sau utilizatori de ape minerale medicinale, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentului Regulament, se vor conforma prevederilor acestuia.

Anexa nr.1
la Regulamentul cu privire la
apele minerale medicinale

Cerințe de aplicare a apelor minerale medicinale

- 1. Cerințele privind prospecțiunile geologice** - cercetarea geologică și hidrogeologică pentru punerea în evidență a apelor minerale medicinale - se materializează printr-un raport geologic detaliat asupra condițiilor hidrogeologice de dezvoltare a zăcămintului, care se întocmește conform criteriilor similare pentru apele minerale naturale, stabilite în Normele sanitare cu privire la apele minerale naturale.
- 2. Cerințele privind studiile fizice, chimice și fizico-chimice sînt următoarele:**
 - 1) debitul sursei;
 - 2) temperatura apei la sursă și temperatura mediului ambiant;
 - 3) relația dintre natura rocilor, pe de o parte, și natura și tipul mineralelor din apă, pe de altă parte;
 - 4) reziduul sec la temperatura de 1800C și 2600C;
 - 5) conductivitatea electrică sau rezistivitatea, cu specificarea temperaturii în momentul măsurării;
 - 6) concentrația ionilor de hidrogen (pH);
 - 7) conținutul de cationi și anioni;
 - 8) conținutul de substanțe nedisociate;
 - 9) conținutul de elemente-urmă;
 - 10) radioactivitatea apei la sursă;
 - 11) determinarea, după caz, a izotopilor din apă, oxigen (O16-O18) și hidrogen (proton, deuteriu, tritium);
 - 12) toxicitatea unor elemente constituente ale apei, ținînd cont de limitele stabilite pentru fiecare.
- 3. Cerințele privind analizele microbiologice la sursă sînt următoarele:**
 - 1) demonstrarea absenței paraziților și a microorganismelor patogene;
 - 2) determinarea numărului de germeni ce indică natura impurificării cu fecale;

- a) absența Escherichia coli și a altor coliformi, la o temperatură de 370C și 440C, în 250 ml probă;
 - b) absența streptococilor fecali în 250 ml probă;
 - c) absența bacteriilor anaerobe sulfitoreductoare cu înmulțire prin spori în 50 ml probă;
 - d) Pseudomonas aeruginosa absent în 250 ml probă;
- 3) determinarea conținutului total în microorganisme formatoare de colonii la 1 ml apă:
- a) la o temperatură cuprinsă între 200C și 220C, în 72 de ore, pe agar-agar sau pe un amestec agar-gelatină;
 - b) la o temperatură de 370C, în 24 de ore, pe agar-agar.

4. Cerințe privind examenul clinic și farmacologic

În cadrul examenelor efectuate în conformitate cu metodele recunoscute științific trebuie să fie luate în considerare caracteristicile proprii apei minerale medicinale și la efectele produse asupra organismului uman, cum sînt: diureza, funcționarea gastrică sau intestinală, compensarea cerințelor față de substanțele minerale, funcționarea metabolismului și a glandelor cu secreție internă, funcționarea aparatului locomotor și a sistemului nervos periferic.

5. Parametrii chimici

Apa minerală medicinală nu trebuie să conțină nici unul din elementele specificate mai jos în concentrații ce depășesc valorile admise, conform următorului tabel:

Denumirea elementelor	Exprimarea rezultatelor	Valorile admise
1	2	3
Arsen	As, mg/l	2
Bariu	Ba, mg/l	0,7
Cadmiu	Cd, μg/l	3
Carbon organic total	C, mg/l	15
Cianuri	CN, μg/l	70
Crom	Cr, μg/l	50
Cupru	Cu, mg/l	1
Mangan	Mn, mg/l	0,5
Mercur	Hg, μg/l	1
Nichel	Ni, μg/l	20
Nitrat	NO ₃ , mg/l	50
Nitrit	NO ₂ , mg/l	0,5
Stibiu	Sb, μg/l	5
Stronțiu	Sr, mg/l	25
Seleniu	Se, μg/l	50

Plumb	Pb, µg/l	10
Fenoli	µg/l	1
Fluor	F, mg/l	10
Radiu	Ra, Bq/l	18,5
Pesticide, sumar	µg/l	0,5

6. Stabilitate

Conținutul, temperatura și alte caracteristici esențiale ale apei minerale medicinale trebuie să rămână stabile în limitele fluctuației naturale.

7. Centrul Național de Sănătate Publică și Agenția Medicamentului, după eliberarea avizului de recunoaștere a apei minerale medicinale, publică informația respectivă și argumentele în baza cărora ea a fost aprobată în buletinele oficiale sau pe pagina web a instituțiilor, cu includerea denumirii apei respective în Nomenclatorul de stat al medicamentelor și Registrul apelor minerale medicinale.

Anexa nr.2
la Regulamentul cu privire
la apele minerale medicinale

Caracteristica chimică a apelor minerale medicinale

1. Procesul-verbal de încercări trebuie să conțină referințe privind conținutul chimic la următoarele grupe de parametri:

a) anioni și cationi

Cationi	Modul de exprimare	Anioni	Modul de exprimare
Aluminiu	Al mg/l	Borați	BO ₃ mg/l
Amoniu	NH ₄ mg/l	Carbonați	CO ₃ mg/l
Calciu	Ca mg/l	Cloruri	Cl mg/l
Magneziu	Mg mg/l	Fluoruri	F mg/l
Potasiu	K mg/l	Ioni de hidrogen碳酸	HCO ₃ mg/l
Sodiu	Na mg/l	Nitrați	NO ₃ mg/l
		Nitriți	NO ₂ mg/l
		Fosfați	P ₂ O ₅ mg/l
		Siliciu	SiO ₂ mg/l

		Sulfați	SO ₄ mg/l
		Sulfizi	S-2

b) compuși neionizanți

Compuși neionizanți	Modul de exprimare
Carbonul organic	C mg/l
Bioxidul de carbon liber	CO ₂ mg/l
Oxizi de siliciu	SiO ₂ mg/l

1. alte elemente

Elementul	Modul de exprimare	Elementul	Modul de exprimare
Bariu	Ba mg/l	Litiu	Li mg/l
Bromuri (suma)	Br mg/l	Mangan	Mn mg/l
Cobalt	Co mg/l	Molibden	Mo mg/l
Cupru	Cu mg/l	Stronțiu	Sr mg/l
Iod (sumar)	I mg/l	Zinc	Zn mg/l
Fier	Fe mg/l		

2. Dacă raportul geologic, conform pct.1 din anexa nr.1 la prezentul Regulament, determină în apă vreun cation, anion, compus neionizant sau urme de elemente altele decât cele indicate în prezenta anexă, concentrația lor trebuie să fie detaliat determinată și descrisă.

**Formular pentru prezentarea informației privind
circulația apelor minerale naturale, potabile și băuturilor
nealcoolice îmbuteliate produse sau importate**

1.	DATE DESPRE CERTIFICATUL IGIENIC
1.1.	Seria și numărul
1.2.	Data eliberării
1.3.	Termenul de valabilitate
1.4.	Organul emitent
1.5.	Referința la copia electronică a documentului
2.	DATE DESPRE PROCESUL-VERBAL DE TESTĂRI
2.1.	Numărul documentului
2.2.	Data întocmirii
2.3.	Laboratorul
2.4.	Referința la copia electronică a documentului
3.	DATE DESPRE LOTUL DE PRODUSE
3.1.	Tipul produsului
3.2.	Grupa produsului
3.3.	Denumirea produsului
3.4.	Capacitatea ambalajului (L)
3.5.	Termenul de valabilitate
3.6.	Mărimea lotului
4.	DATE DESPRE PRODUCĂTOR
4.1.	IDNO
4.2.	Denumirea
4.3.	Adresa întreprinderii producătorului / importatorului
4.4.	Telefon
4.5.	Fax
4.6.	E-mail
4.7.	Numele, prenumele conducătorului”.

[Anexa nr.5 în redacția HG688 din 13.11.09, MO166-168/20.11.09 art.766]

Республика Молдова

ПРАВИТЕЛЬСТВО

ПОСТАНОВЛЕНИЕ Nr. 934
от 15.08.2007

**о создании Автоматизированной информационной
системы «Государственный регистр бутилированных
природной минеральной воды, питьевой воды и
безалкогольных напитков»**

Опубликован : 24.08.2007 в Monitorul Oficial Nr. 131-135 статья № : 970

ИЗМЕНЕН

[ПП384 от 12.05.2010, МО78-80/21.05.2010 ст.455](#)

[ПП688 от 13.11.09, МО166-168/17.11.09 ст.766](#)

[ПП485 от 12.08.09, МО124-126/14.08.09 ст.536](#)

[ПП344 от 30.04.09, МО89-90/12.05.09 ст.402](#)

[ПП1483 от 26.12.07, МО203-206/28.12.07 ст.1504](#)

В целях усиления контроля за качеством бутилированных природной минеральной воды, питьевой воды и безалкогольных напитков Правительство **ПОСТАНОВЛЯЕТ**:

1. Создать Автоматизированную информационную систему «Государственный регистр бутилированных природной минеральной воды, питьевой воды и безалкогольных напитков».

2. Заказчиком Автоматизированной информационной системы «Государственный регистр бутилированных природной минеральной воды, питьевой воды и безалкогольных напитков» является Министерство здравоохранения в лице подведомственного учреждения – Национального научно-практического центра превентивной медицины, а генеральным подрядчиком – Министерство информационного развития и подведомственные ему учреждения.

3. Утвердить:

Санитарные нормы использования и сбыта природных минеральных вод согласно приложению № 1;

Санитарные нормы по качеству питьевой воды согласно приложению № 2;

Положение о безалкогольных напитках согласно приложению № 3;

Положение о лечебных минеральных водах согласно приложению № 4;

Формуляр для представления информации об обороте бутилированных природной минеральной воды, питьевой воды и безалкогольных напитков местного производства и импортированных согласно приложению № 5.

[Пкт.3 абз. в редакции ПП688 от 13.11.09, МО166-168/17.11.09 ст.766]

4. Возложить на Министерство информационного развития и Национальный научно-практический центр превентивной медицины разработку и внедрение до 1 октября 2007 г. Автоматизированной информационной системы «Государственный регистр бутилированных природной минеральной воды, питьевой воды и безалкогольных напитков».

[Пкт.4 абз.1 изменен ПП688 от 13.11.09, МО166-168/17.11.09 ст.766]

[Пкт.4 абз.2 исключен ПП688 от 13.11.09, МО166-168/17.11.09 ст.766]

[Пкт.4 абз.2 исключен ПП344 от 30.04.09, МО89-90/12.05.09 ст.402]

[Пкт.5 исключен ПП688 от 13.11.09, МО166-168/17.11.09 ст.766]

[Пкт.5 изменен ПП1483 от 26.12.07, МО203-206/28.12.07 ст.1504]

[Пкт.6 исключен ПП1483 от 26.12.07, МО203-206/28.12.07 ст.1504]

7. Национальному научно-практическому центру превентивной медицины, а также Министерству информационных технологий и коммуникаций и подведомственным ему предприятиям разработать и внедрить до 10 января 2010 г. изменения в механизм мониторинга качества бутилированных природной минеральной воды, питьевой воды и безалкогольных напитков посредством web-страницы www.moldapa.md.

[Пкт.7 в редакции ПП688 от 13.11.09, МО166-168/17.11.09 ст.766]

[Пкт.8 исключен ПП688 от 13.11.09, МО166-168/17.11.09 ст.766]

9. Наделить Национальный научно-практический центр превентивной медицины следующими функциями:

ведение Автоматизированной информационной системы «Государственный регистр бутилированных природной минеральной воды, питьевой воды и безалкогольных напитков»;

администрирование web-страницы www.moldapa.md, предназначенной для сбора информации о бутилированных природной минеральной воде, питьевой воде и безалкогольных напитках, оборот которых будет иметь место на рынке Республики Молдова;

обеспечение формирования государственных информационных ресурсов учета источников природной минеральной воды и питьевой воды, оборота произведенных, экспортированных и импортированных бутилированных природной минеральной воды, питьевой воды и безалкогольных напитков;

сбор, накопление, актуализация и анализ данных об экономических агентах, получивших лицензии на добычу полезных ископаемых и (или) производство и розлив минеральных и природных питьевых вод, санитарные авторизации на функционирование в области производства бутилированных природной минеральной воды, питьевой воды и безалкогольных напитков (учет предприятий);

обеспечение объективности результатов проверок источников минеральной воды, предприятий по розливу природной минеральной воды и питьевой воды, производству и бутилированию безалкогольных напитков;

предоставление полной и достоверной информации уполномоченным органам публичного управления в соответствии с основными принципами создания автоматизированной информационной системы «Государственный регистр бутилированных природной минеральной воды, питьевой воды и безалкогольных напитков»;

получение от физических и юридических лиц, которые производят, импортируют или экспортируют и размещают на рынке бутилированную природную минеральную воду, питьевую воду и безалкогольные напитки, информации об обороте указанных продуктов.

[Пкт.10 исключен ПП688 от 13.11.09, МО166-168/17.11.09 ст.766]

[Пкт.10 абз.3 в редакции ПП344 от 30.04.09, МО89-90/12.05.09 ст.402]

11. Физические и юридические лица, которые производят или импортируют и размещают на рынке бутилированную природную минеральную воду, питьевую воду и безалкогольные напитки, представляют Национальному научно-практическому центру превентивной медицины информацию об обороте бутилированных природной минеральной воды, питьевой воды и безалкогольных напитков в соответствии с формуляром, предусмотренным приложением №5. Физические и юридические лица, которые производят бутилированную природную минеральную воду, питьевую воду и безалкогольные напитки представляют информацию один раз в 10 дней, а импортеры данной продукции – после каждой импортной операции.

[Пкт.11 в редакции ПП688 от 13.11.09, МО166-168/17.11.09 ст.766]

[Пкт.12 исключен ПП688 от 13.11.09, МО166-168/17.11.09 ст.766]

13. Контроль за выполнением настоящего постановления возложить на Министерство здравоохранения.

Премьер-министр
Контрассигнуют:
первый зам. премьер-министра
министр здравоохранения
министр информационного развития
министр финансов

Василе ТАРЛЕВ
Зинаида ГРЕЧАНЬИ
Ион Абабий
Владимир Моложен
Михаил Поп

№ 934. Кишинэу, 15 августа 2007 г.

[ANEXA 1](#)

[ANEXA 2](#)

[ANEXA 3](#)

[ANEXA 4](#)

[ANEXA 5](#)

Приложение № 1
к Постановлению Правительства
№ 934 от 15 августа 2007 г.

Примечание: В приложение №1 к Постановлению слова «Национальный научно-практический центр превентивной медицины» заменить словами «Национальный центр общественного здоровья» в соответствующем падеже; согласно ПП384 от 12.05.2010, МО78-80/21.05.2010 ст.455

Примечание: В приложение №1 к Постановлению слова «Государственная санитарно-эпидемиологическая служба» заменить словами «Служба государственного надзора за общественным здоровьем» в соответствующем падеже; согласно ПП384 от 12.05.2010, МО78-80/21.05.2010 ст.455

Примечание: В приложение №1 к Постановлению слова «Государственное агентство по геологии Республики Молдова «АGeoМ» заменить словами «Агентство по геологии и минеральным ресурсам».согласно ПП485 от 12.08.09, МО124-126/14.08.09 ст.536

САНИТАРНЫЕ НОРМЫ использования и сбыта природных минеральных вод

I. Общие положения

1. Санитарные нормы использования и сбыта природных минеральных вод (в дальнейшем - Нормы) разработаны в соответствии с Кодексом STAN 108-1981 и на основе Директивы №777/80/ЕС от 15 июля 1980 г. по гармонизации законодательств государств-членов по использованию и сбыту природных минеральных вод, опубликованной в Официальном журнале Европейских Сообществ № L 229 от 30 августа 1980 г., измененной и дополненной Директивой №1.276/80/ЕС от 22 декабря 1980 г., опубликованной в Официальном журнале Европейских Сообществ № L 375 от 31 декабря 1980 г., Директивой №7/85/ЕС от 19 декабря 1984 г., опубликованной в Официальном журнале Европейских Сообществ № L 2 от 3 января 1985 г., Директивой 70/96/ЕС от 28 октября 1996 г., опубликованной в Официальном журнале Европейских Сообществ № L 299 от 23 ноября 1996 г., и Директивой 40/2003/ЕС от 16 мая 2003 г. в отношении перечня допустимых концентраций, критериев этикетирования состава природных минеральных вод, а также условий по использованию воздуха, обогащенного озоном, для обработки природных минеральных вод и родниковых вод, опубликованной в Официальном журнале Европейских Сообществ № L 126 от 22 мая 2003 г.

2. Настоящие Нормы распространяются на добываемые на территории Республики Молдова или импортируемые воды, признанные компетентным органом как природные минеральные воды в соответствии с требованиями приложения №1 к Нормам. Нормы устанавливают компоненты (состав) природных минеральных вод, которые могут представлять потенциальный риск для здоровья населения, их предельно допустимые уровни, предельный срок для внедрения этих уровней и требования к этикетированию для определенных компонентов. Эти компоненты должны быть природного происхождения, а не следствием загрязнения источника.

II. Область применения

3. Цель Норм

Настоящие Нормы распространяются на месторождения подземных вод, признанных природными минеральными водами, и регламентируют процедуру признания и утверждения природных минеральных вод, устанавливают требования к их качеству, преследуя цель защиты здоровья населения от любого рода загрязнений минеральной воды. Нормы распространяются на все минеральные воды, разлитые в бутылки для продажи, как на пищевой продукт, предназначенный для употребления человеком.

4. Требования Норм:

Настоящие Нормы:

- a) требуют официального признания природных минеральных вод;
- b) ставят условия по эксплуатации источника минеральных вод;

- c) регламентируют обработку минеральной воды;
- d) устанавливают определенные меры в отношении микробиологических показателей природной минеральной воды;
- e) запрещают продажу природных минеральных вод, содержащих токсические соединения или не соответствующих по органолептическим показателям;
- f) требуют, чтобы упаковка минеральной воды была закрыта герметически;
- g) требуют, чтобы на этикетке обязательно указывались особенности природной минеральной воды;
- h) регламентируют торговые знаки, применяемые для природной минеральной воды;
- i) содержат требования и ограничения в отношении разработки этикетки и рекламы;
- j) предусматривают периодические проверки источников природной минеральной воды уполномоченными государственными органами;
- k) аргументируют требования к ограничениям и т.д.

5. Настоящие Нормы распространяются на питьевую природную минеральную воду, предназначенную для продажи для употребления человеком и признанную таковой компетентными органами Республики Молдова.

6. Настоящие Нормы не распространяются на природную минеральную воду, которая:

- a) была признана Министерством здравоохранения как лечебная природная минеральная вода в соответствии с Положением о лечебных минеральных водах;
- b) употребляется непосредственно из источника в лечебных целях в санаторно-курортных, геотермальных и гидроминеральных учреждениях;
- c) не предназначена для продажи с целью употребления человеком.

III. Признание и эксплуатация природных минеральных вод

7. Признание природных минеральных вод

7.1. Согласно настоящим Нормам ни одна вода, производимая в Молдове, не признается природной минеральной водой, кроме воды, признанной таковой в заключениях (сертификатах) компетентных органов: Министерства здравоохранения и Агентство по геологии и минеральным ресурсам (приложение №1 к настоящим Нормам).

7.2. Ни одна импортируемая природная минеральная вода не может быть реализована на территории Республики Молдова, если она не признана таковой ответственными органами страны происхождения и не подтверждена компетентными органами Республики Молдова.

7.3. Если после признания воды природной минеральной в соответствии с настоящими Нормами любая вода, происходящая из Республики Молдова или импортируемая, будет признана не соответствующей по одному или нескольким условиям части I приложения № 1 или

приложения № 2 к настоящим Нормам в части эксплуатации источника, она лишается квалификации природной минеральной воды до полного соблюдения основных стандартов или требований.

8. Условия эксплуатации источников природной минеральной воды

Источники природной минеральной воды эксплуатируются, а их воды разливаются в бутылки только в соответствии с требованиями приложения № 2 к настоящим Нормам.

9. Санкционированная обработка

9.1. Минеральная вода в том виде, какой она извлекается из источника, не может быть предметом какой-либо обработки или добавлений, за исключением следующих процедур:

а) устранение нестабильных элементов, таких, как соединения железа и серы, путем отстаивания и/или фильтрации, при необходимости ускоренное при помощи обогащения кислородом таким образом, чтобы не произошло изменение состава природной минеральной воды в части ее характерных компонентов, которые придают ей определенные свойства;

б) устранение из некоторых минеральных вод соединений железа, марганца, серы и мышьяка путем обработки воздухом, обогащенным кислородом, при соблюдении следующих условий:

физико-химический состав природной минеральной воды не претерпит никаких изменений при обработке в части содержания характерных компонентов;

соблюдение специфических условий использования, установленных Министерством здравоохранения;
нотификация Министерства здравоохранения и осуществление им специального контроля;

с) сепарирование из воды нестойких элементов, не предусмотренных в литерях а) или б) настоящего подпункта, путем обработки воды при соблюдении следующих условий:

не изменять состав природной минеральной воды в части ее характерных компонентов, которые придают ей определенные свойства;
соблюдение специфических требований по использованию, установленных Министерством здравоохранения;

нотификация компетентных органов и осуществление ими специального контроля;

д) полное или частичное извлечение свободной двуокиси углерода исключительно физическими методами.

9.2. Запрещается бутилирование или продажа природной минеральной воды, которая была обработана каким-либо другим способом, кроме указанных в подпункте 9.1 настоящих Норм.

9.3. Вода разливается в бутылки в обязательном порядке вблизи источника и подается от источника до места бутилирования по водопроводу.

9.4. Запрещается транспортировать природную минеральную воду в больших емкостях (контейнеры, цистерны) для бутилирования или в других целях до бутилирования. Разрешается

транспортировка природной минеральной воды только в таре, предназначенной конечному потребителю, – стеклянные бутылки или бутылки в упаковке PET различного объема.

9.5. Природную минеральную воду, в том виде, какой она извлекается из источника, нельзя дополнять ничем, кроме двуокиси углерода, в соответствии с главой III приложения № 1 к настоящим Нормам.

9.6. Запрещается любая дезинфекция независимо от используемых для этого средств, за исключением обработки, предусмотренной в подпункте 9.5, а также добавление бактериостатических элементов или другая обработка с целью изменения общего микробного числа природной минеральной воды.

9.7. Положения пункта 9 не распространяются на природные минеральные или родниковые воды, используемые для производства безалкогольных напитков.

10. Микробиологические критерии

10.1. Общее число жизнеспособных колоний в источнике должно соответствовать нормальным количествам и убедительно доказывать необходимость защиты источника от любого загрязнения. Общее микробное число (ОМЧ) должно подсчитываться на средах агар – агар или агар – желатин при 200 - 220 С в течение 72 часов и при 370 С в течение 24 часов на среде агар – агар.

10.2. После бутилирования общее микробное число не должно превышать 100 в 1 мл при 200 - 220 С в течение 72 часов на среде агар – агар или агар – желатин и 20 в 1 мл при 370 С в течение 24 часов на среде агар – агар.

10.3. Общее микробное число необходимо определять в течение 12 часов после бутилирования, в течение этого периода вода должна храниться при $40\text{C} \pm 10\text{C}$. В следующие периоды, в том числе при продаже, ОМЧ не должно превышать результаты нормального развития бактерий, которые содержались в воде источника.

10.4. В источнике и до момента продажи в природной минеральной воде не должны содержаться:

- а) патогенные микроорганизмы и паразиты;
- б) *E. coli* и другие колиформы и фекальные стрептококки в любых исследуемых 250 мл;
- в) спорулированные сульфит-восстанавливающие анаэробные бактерии в 50 мл;
- д) *Pseudomonas aeruginosa* в 250 мл исследуемой воды.

11. Химические показатели

11.1. Запрещается использование или продажа природных минеральных вод, содержащих какое-либо из веществ, указанных в приложении № 1 к настоящим Нормам, в объемах, превышающих предельно допустимые концентрации, установленные для каждого вещества, или какое-либо другое вещество в концентрациях, делающих воду непригодной.

11.2. В природных минеральных водах следующие величины должны содержаться в концентрациях ниже предельного уровня метода определения: анионоактивные вещества, пестициды и хлордифенил, минеральные масла, полициклические ароматические углеводороды.

11.3. Если природная минеральная вода содержит более 1мл/л фтора, на этикетке делается пометка «с содержанием фтора». Если природная минеральная вода содержит фтор в концентрациях, превышающих 1,5 мг/л, на этикетке указывается «Содержит более 1,5мг/л фтора: вода не рекомендуется для младенцев и детей до 7 лет».

12. Органолептическое несоответствие

Не допускается бутилирование или продажа природной минеральной воды, не соответствующей органолептическим показателям.

13. Упаковка

Продажа природной минеральной воды допускается только в специально предназначенных емкостях, закрытых герметически и спроектированных таким образом, чтобы исключить любую порчу или загрязнение.

IV. Эtiquетирование и реклама

14. Эtiquетирование

14.1. Любая природная минеральная вода, бутилированная для продажи, должна быть этикетирована в соответствии с Нормами по этикетированию пищевых продуктов, утвержденными Постановлением Правительства № 996 от 20 августа 2003 г. (Официальный монитор Республики Молдова, 2003 г., № 189-190, ст. 1046), со следующими особенностями:

а) в случае негазированной природной минеральной воды должно быть указано: «Природная минеральная вода»;

б) в случае газированной природной минеральной воды должно быть указано: «Природная минеральная вода, естественно обогащенная двуокисью углерода», «Природная минеральная вода с газами из источника» или «Природная минеральная вода, обогащенная двуокисью углерода»;

с) название местности, где добывается вода, с указанием названия источника, артезианской скважины, названия предприятия-производителя и его адреса;

д) состав согласно существующим официальным анализам (с указанием номера протокола исследования и названия учреждения, информации об аналитическом составе воды, минерализации, включая соединения, характеризующие состав воды);

е) срок годности;

ф) в случае использования тары РЕТ делается сноска «Для одноразового использования»;

г) бутылки с природной минеральной водой, обработанной воздухом, обогащенным озоном, на этикетке, рядом с химическим составом, должны иметь следующую надпись: «Вода окислена воздухом, обогащенным озоном, в соответствии с разрешенной технологией».

14.2. Эти надписи должны быть хорошо видимыми, четкими, читабельными и стойкими.

14.3. Не допускается продажа природных минеральных вод, не этикетированных в соответствии с настоящими Нормами.

15. Торговые марки

15.1. Название какого-либо городского или сельского населенного пункта не может использоваться в качестве коммерческого названия природной минеральной воды, если:

а) оно не является названием населенного пункта, где располагается и эксплуатируется источник, откуда добывается и используется вода;

б) оно может ввести в заблуждение потребителя в отношении места происхождения воды.

15.2. Не разрешается продавать природную минеральную воду, на этикетке или в рекламе которой используется название с нарушением подпункта 14.1 настоящих Норм.

15.3. Разрешается производство и продажа не более одной торговой марки природной минеральной воды, полученной из одного источника. В то же время допускается розлив под одной торговой маркой природной минеральной воды, полученной при смешении воды из двух или более источников, при условии, что эти источники признаны источниками минеральных вод, а полученная вода соответствует положениям подпункта 4.1 настоящих Норм.

15.4. В соответствии с подпунктом 15.3 настоящих Норм коммерческие знаки, которые отличаются от других только названием типа, коммерческой марки и изображаемым названием должны восприниматься так же, поскольку речь идет о другой коммерческой маркировке.

16. Ограничения в отношении этикетирования и рекламы

16.1. Ни одно описание, использование чьего-либо имени, торговой марки, эмблемы, иллюстрации или других знаков (символических или другого типа) не должны присутствовать на этикетке или в рекламе природной минеральной воды, если они указывают на качество воды, которыми она не обладает.

16.2. Любые указания на профилактические или лечебные свойства природной минеральной воды должны быть запрещены для размещения на этикетке или в рекламе, за исключением случаев, предусмотренных в приложении № 3 к настоящим Нормам.

16.3. Ни одно описание, назначение, имя собственное, торговые марки, эмблемы, иллюстрации или другие знаки (символические или другого типа) не должны быть использованы на этикетке или в рекламе питьевой бутилированной воды, если она не признана минеральной или если произведена таким способом, который может привести к путанице с природной минеральной водой. Наименование населенного пункта или определенного места может быть присвоено торговой марке только в случае, если природная минеральная вода добывается именно в том месте, которое включено в торговую марку.

16.4. Не разрешается рекламировать или продавать бутилированную минеральную или родниковую воду в нарушение положений пункта 16 настоящих Норм.

V. Соответствие и мониторинг

17. Периодический надзор

Государственные компетентные органы – Служба государственного надзора за общественным здоровьем и Агентство по геологии и минеральным ресурсам – осуществляют периодический надзор за тем, чтобы любая вода, признанная природной минеральной водой,

отвечала этому определению и чтобы источник, из которого она добывается, эксплуатировался в соответствии с требованиями приложения № 2 к настоящим Нормам.

18. Ограничения

18.1. В обязанности соответствующих государственных компетентных органов входит воплощение в жизнь настоящих Норм.

18.2. В случае выявления нарушений положений пункта 3 настоящих Норм уполномоченные государственные органы в области санитарного надзора и продовольствия должны принять административные меры в соответствии с Кодексом об административных правонарушениях.

19. Права уполномоченных государственных служащих

19.1. Представитель Службы государственного надзора за общественным здоровьем или других уполномоченных служб (в дальнейшем – уполномоченный служащий) с целью проверки соблюдения положений настоящих Норм может в любой момент провести на предприятии проверку:

а) любого помещения, кроме жилого;

б) любого транспортного средства, включая пароход, самолет, которые перевозят бутилированные природные минеральные воды.

19.2. Если имеются обоснованные причины подозревать в нарушении настоящих Норм, уполномоченный служащий:

а) имеет право запросить у ответственного лица данного объекта или предпринимателя любой документ или копию документа, относящегося к данному случаю;

б) с целью конкретизации совершенных нарушений вправе взять любую пробу любой воды или предмета, относящегося к выявленным нарушениям.

20. Конфиденциальность

Сведения, полученные из представленных документов, не могут быть разглашены без предварительного письменного разрешения лица, занимающегося добычей и производством природной минеральной воды, за исключением судебной процедуры.

21. Анализ, экспертиза и исследование

21.1. Если уполномоченный служащий отбирает пробы какой-либо воды и решает, что они нуждаются в анализе и исследовании, он должен передать их в соответствующее государственное учреждение или в аккредитованную лабораторию.

21.2. Государственное учреждение или лаборатория, которые проводят анализ или исследование полученных проб, обязаны выдать служащему, представившему пробы на анализ, специальный бюллетень по результатам анализов или исследований. Данный бюллетень представляет собой специальный статистический формуляр, разработанный в соответствии с настоящими Нормами и утвержденный приказом министра здравоохранения. Стоимость анализов или исследований природной минеральной воды оплачивается производителем

согласно тарифам, утвержденным Правительством и опубликованным в Официальном мониторе Республики Молдова.

21.3. Все бюллетени по результатам анализов или исследований должны подписываться лицом, проводившим работу, и заведующим лабораторией или руководителем учреждения, проводившего исследования.

22. Образцы, отобранные для анализов

22.1. Уполномоченный служащий, который отбирает образцы для анализов или исследований, должен действовать в соответствии с настоящими Нормами.

22.2. Уполномоченный служащий должен действовать следующим образом:

a) разделить пробу на три части, каждая из которых должна быть промаркирована, опечатана или закрыта таким образом, чтобы сохранить ее первоначальные свойства;

b) с одной частью проб поступить в соответствии с подпунктами 22.3-22.6;

c) с остальными частями поступить в соответствии с подпунктом 22.7 настоящих Норм.

22.3. Если проба воды или предмет были получены из-за рубежа и отобраны уполномоченным служащим перед поставкой товара получателю, он должен оставить часть пробы получателю.

22.4. Если применить положения подпункта 22.3 настоящих Норм невозможно, уполномоченный служащий должен передать часть пробы владельцу воды или предмета, проба или экземпляр которого были отобраны.

22.5. В каждом из случаев, на которые делается ссылка в подпунктах 22.3 - 22.4 настоящих Норм, уполномоченный служащий должен проинформировать лицо, пробы которого были переданы, о том, что образец был отобран для анализов.

22.6. Уполномоченный служащий передает одну из оставшихся частей проб для анализов параметров, установленных в соответствии с настоящими Нормами, другая часть сохраняется для сравнения.

22.7. Отбор пробы подтверждается путем составления протокола отбора, который представляет собой статистический формуляр, утвержденный приказом министра здравоохранения, подписанный уполномоченным служащим и представителем производителя минеральной воды. Протокол отбора проб составляется в двух экземплярах, по одному каждой из сторон.

23. Государственный реестр природных минеральных вод

23.1. Для правильного учета месторождений природных минеральных вод и бутилированных природных минеральных вод составляются соответствующие государственные регистры. Держателем Государственного реестра месторождений природных минеральных вод является Агентство по геологии и минеральным ресурсам, которое после утверждения минеральной воды Государственной комиссией по полезным минеральным ресурсам и при наличии положительного заключения Министерства здравоохранения заполняет Реестр, ведет учет и осуществляет контроль месторождений природных минеральных вод, утвержденных для

использования. Реестр ведется в электронной форме и на бумаге, а включение или исключение из него какого-либо месторождения природных минеральных вод осуществляется на основе решения Государственной комиссии по полезным минеральным ресурсам.

23.2. Учет бутилированных природных минеральных вод ведется Национальным центром общественного здоровья, который управляет Государственным реестром природных минеральных вод, питьевых вод и бутилированных безалкогольных напитков. Реестр ведется в электронной форме и на бумаге, включение или исключение из него какой-либо торговой марки природной минеральной воды, питьевых вод и бутилированных безалкогольных напитков осуществляется на основе решения главного государственного санитарного врача Республики Молдова или его заместителей.

24. Введение Норм в действие

Приложения № 1-5 являются составной частью настоящих Норм.

Настоящие Нормы вступают в силу с даты опубликования в Официальном мониторе Республики Молдова.

С даты вступления в силу настоящих Норм признать утратившими силу все противоречащие им распоряжения.

Экономические агенты, производящие минеральную воду, в течение 6 месяцев с даты вступления в силу настоящих Норм должны привести свою деятельность в соответствие с ними и представить необходимые документы для признания минеральных вод согласно приложению № 1 к настоящим Нормам.

Приложение № 2
к Санитарным нормам использования
и сбыта природных минеральных вод

Условия эксплуатации источников природных минеральных вод

1. Эксплуатация источника природной минеральной воды должна быть разрешена Службой государственного надзора за общественным здоровьем, если установлено, что вода соответствует критериям, изложенным в приложении № 1 к настоящим Нормам.

2. Оборудование для эксплуатации источника должно быть сконструировано таким образом, чтобы предотвратить любую возможность загрязнения и сохранить свойства, характерные для данной воды, которыми она обладает на выходе из источника.

3. Для достижения вышеуказанной цели:
- а) источник должен быть защищен от риска загрязнения;
 - б) оборудование для отбора воды, трубы и резервуары должны быть изготовлены таким образом, чтобы свести к минимуму любые химические, физико-химические или микробиологические изменения воды;
 - в) емкости должны быть изготовлены таким образом, чтобы избежать влияния на микробиологические и химические характеристики воды;
 - д) оборудование для мытья посуды и для розлива воды в бутылки, а также все другие

эксплуатационные процессы должны отвечать гигиеническим требованиям;
е) природная минеральная вода может перевозиться только в емкостях, предназначенных для конечного потребителя.

4. Если в процессе эксплуатации источника обнаруживается, что природная минеральная вода загрязнена и не соответствует микробиологическим критериям, установленным в пункте 10 настоящих Норм, экономический агент, ответственный за эксплуатацию источника, должен прекратить любые процессы, связанные с добычей воды, в частности, процесс розлива в бутылки, до тех пор, пока загрязнение и условия, которые привели к загрязнению, не будут устранены, а вода не будет отвечать установленным требованиям.

5. Уполномоченные органы проводят периодические проверки соответствия воды из источника требованиям приложения № 1 и соблюдения лицами, ответственными за эксплуатацию источника, требований пунктов 2 и 3 приложения № 2 к настоящим Нормам.

Приложение № 3
к Санитарным нормам использования
и сбыта природных минеральных вод

Показатели, относящиеся к составу воды

Название типа воды	Критерии
Низкое содержание минеральных солей	Содержание минеральных солей, рассчитанное как сухой остаток, не превышает 500 мг/л
Очень низкое содержание минеральных солей	Содержание минеральных солей, рассчитанное как сухой остаток, не превышает 50 мг/л
Богатая минеральными солями	Содержание минеральных солей, рассчитанное как сухой остаток, не превышает 1500 мг/л
Содержит бикарбонат	Содержание бикарбоната более 600 мг/л
Содержит сульфат	Содержание сульфата более 200 мг/л
Содержит хлорид	Содержание хлорида более 200 мг/л

Содержит кальций	Содержание кальция более 150 мг/л
Содержит магний	Содержание магния более 50 мг/л
Содержит фторид	Содержание фторида более 1 мг/л; при соблюдении требований по этикетированию, предусмотренных в подпункте 11.3 Норм
Содержит железо	Содержание двухвалентного железа более 1мг/л
Кислая	Содержание углекислого газа более 250 мг/л
Содержит натрий	Содержание натрия более 200 мг/л
Подходит для диеты с низким содержанием натрия	Содержание натрия менее 20 мг/л
Подходит для приготовления блюд для детей	Содержание сухого остатка не превышает 1000 мг/л, нитритов – 0,02 мг/л, нитратов – 5 мг/л
Может иметь слабительное действие	После проведения клинических тестов в соответствии с литерой g) п.5 приложения № 1 к настоящим Нормам
Может иметь мочегонное действие	После проведения клинических тестов в соответствии с литерой g) п.5 приложения №1 к настоящим Нормам

Химический состав природных минеральных вод

1. Протокол исследования должен содержать данные о химическом составе по следующим группам показателей:

а) катионы и анионы

Катионы	Единица измерения	Анионы	Единица измерения
Алюминий	Al мг/л	Бораты	BO3 мг/л
Аммоний	NH4 мг/л	Карбонаты	CO3 мг/л
Кальций	Ca мг/л	Хлориды	Cl мг/л
Магний	Mg мг/л	Фториды	Fмг/л
Калий	K мг/л	Ионы гидрокарбонатов	HCO3 мг/л
Натрий	Na мг/л	Нитраты	NO3 мг/л
		Нитриты	NO2 мг/л
		Фосфаты	P2O5 мг/л
		Силикаты	SiO2 мг/л
		Сульфаты	SO4мг/л
		Сульфиды	S-2 мг/л

б) неионизирующие соединения

Неионизирующие соединения	Единица измерения
Органический углерод	С мг/л
Свободная двуокись углерода	CO ₂ мг/л
Окись кремния	SiO ₂ мг/л

с) следы элементов

Элемент	Единица измерения	Элемент	Единица измерения
Барий	Ba мг/л	Литий	Li мг/л
Бром суммарный	Br мг/л	Марганец	Mn мг/л
Кобальт	Co мг/л	Молибден	Mo мг/л
Медь	Cu мг/л	Стронций	Sr мг/л
Йод (суммарный)	I мг/л	Цинк	Zn мг/л
Железо	Fe мг/л		

2. Если гидрогеологический отчет, указанный в литере а) пункта 2 приложения № 1 к Нормам, указывает на наличие в воде некоторых катионов, анионов, неионизирующих соединений или следов других элементов, не указанных в пункте 1 настоящего приложения, то их концентрация, если она определяется, должна быть определена и подробно описана.

Виды проверок источника минеральных вод

Периодичность проверок						
ежедневно	еженедельно	ежемесячно	поквартально	раз в полгода	ежегодно	по показаниям
Температура	CO ₂	Нитраты	Escherichia coli	Анионы и катионы в соответствии с п. 1 а) приложения №2 к Нормам	Все регламентированные показатели	В случае появления аварийных загрязнений. Периодичность и вид анализов будут определяться в зависимости от обстановки. Они будут проводиться до тех пор, пока эти параметры не будут соответствовать законным нормам содержания и характеристике воды
Проводимость	HCO ₃	Нитриты	Enterococi			
pH	O ₂ растворенный	Аммоний	Ps. aeruginosa			
		Железо	Сульфит-редуцирующие анаэробные бактерии			
			Общее число колоний при 22 и 37 °С			